Ára: 16 fillér

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház) Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XX. évf. 77. sz. 1943 április 6 kedd

Előfizetési ár: havonta 3.80 P, negyedévre 11.— pengő. — Egyes szám ára: hétköznap 16 fillér, vasárnap 30 fillér.

Kötéláltali halálra ítélték a balmazújvárosi gyilkost

Kállay miniszterelnök római útja

Az egész magyar közvélemény élénk figyelemmel kísérte Kállay Miklós miniszterelnök római útját. Nagyjelentőségű ez a látogatás és kiemelkedik az események tömkelegéből.

Mint eddig is minden magyar miniszterelnök, *úgy Kállay Miklós is kötelességének tartotta, hogy ellátogasson Olaszországba, hogy személyesen megismerkedjék Magyarország nagy barátjával, a Duceval,* az olasz kormánnyal és kihallgatáson jelenjék meg az olasz uralkodó előtt.

A római út *másik célja a pápa előtti tisztelgő látogatás volt.*

A római látogatásnak quirinali és vatikáni része a kiadott jelentésekből már ismeretes. Az előbbi Olaszországgal, a másik a Vatikán államal kapcsolatos.

A magyar és olasz nemzet között évszázados hagyományként él a barátság. Ez a történelmi idők távlatában a közös latin műveltségből táplálkozott, *a viharos évszázadokban mindig kiállotta a próbát, különösen akkor, amikor közösen kellett a szabadság eszményeinket és a nyugati keresztény műveltséget védeni.* A trianoni évek után amióta gróf Bethlen István az olasz-magyar barátsági szerződést megkötötte, még jobban kimélyült és új értelmet kapott az évszázados olasz-magyar barátság. Mussolini, az olaszok vezére volt az, aki legelőbb hangoztatta; a békeszerződések nem kripták, melyekbe egy nemzet szabadságát és nagyságát lehetne bezárni és ugyancsak ő volt az, aki a trianoni kripta fedelét felnyitotta. A hála és a ragaszkodás folytán, amelyet a magyar nemzet érez iránta, természetes, hogy minden kormányelnök igyekszik őt felkeresni és megbeszélni az időszerű kérdéseket.

Most a keresztény civilizáció védelmében együtt harcol a magyar és az olasz nemzet, barátaikkal karöltve most is a keresztény kultúrát és jogokat védik s ennek igazságos szellemében óhajtják újraépíteni Európát.

Természetes, hogy Kállay Miklós római látogatása a világi hatalom mellett a római katolikus egyház fejének is szólott. A mai világégés és öldöklés közepette igazi áldás az emberiségre, hogy *a viaskodó nemzetek felett ott áll rendületlenül Szent Péter trónja* és a pápa politikáját nem vezeti semmi más, mint hogy az emberiség szenvedéseit, ahol lehet enyhítse s a világon az emberi és isteni igazság uralmát segítsen helyreállítani.

A szentistváni Magyarország képviselője ezuttal is az ő és az ezeréves keresztény országot megillető fogadtatásra talált a Vatikánban. *Az örök keresztény Róma keretében a klasszikus műveltségű, egyben korszerűen cselekvő Olaszország, valamint a keresztény nemzeti Magyarország szép összhangja domborodott ki a mostani római megbeszéléseken és ez az összhang nyilvánvalóan jelenünk és jövőnk hasznára válhatik.*

Nagy jelentőséget tulajdonítanak Kállay miniszterelnök római látogatásának

Pétain tábornagy rádiószózatot intézett a francia néphez — Eden visszatért Londonba, Roosevelt Sztalinnal való találkozásra készül

Angol-amerikai légitámadások Páris lakónegyedei, sportpályái és Antwerpen városa ellen — Ujabb összecsapás készül Tuniszban

A „Debreczen" vasárnapi számában már beszámoltunk Kállay miniszterelnök háromnapos római útjáról. A német, olasz és a semleges sajtó bőségesen kommentálja a látogatást.

A Mussolini által alapított Popolo di Roma „Változatlan barátság" című vezércikkében a következőket írja:

„Az a látogatás, amit Magyarország miniszterelnöke Olaszországban tett, a tengelypolitikához csatlakozott országok közötti szokásos időnkénti eszmecserék körébe tartozik. A nézetek azonossága, amit a hivatalos közlemény kiemel, megfelel a szándékok és célok egységének, amely Olaszország és Magyarország politikáját jellemzi. Ennek az egységnek alapját az a változatlan, hagyományos barátság alkotja, amely a két nemzet között fennáll. Ma a megnövekedett és megerősített Magyarország, amely döntő tényezője a dunai és balkáni Európának, vitézül küzd Olaszország, Németország és a hármas egyezményben tömörült többi nemzet oldalán. Ez a barátság, amely kiegészíti a két nép barátságát, még nagyobb jelentőséget ad a Rómában kiadott hivatalos közleménynek."

A római „Stampa" kiemeli, hogy a Duce és Kállay Miklós miniszterelnök találkozója újabb állomása volt a tengely legélénkebb diplomáciai tevékenységének. Magyarország teljesen tisztában van azzal — írja a lap —, hogy ez a harc élet-halálharc. Ha a bolsevista veszély a Kárpátok gerincét fenyegetné, még súlyosabb megcsonkításnak és bosszúnak lenne kitéve, mint amit a szerencsétlen trianoni béke okozott. A „Tribuna" megállapítja, hogy a magyar miniszterelnök legutóbbi olaszországi látogatása az Olaszország és Magyarország közötti együttműködés folyománya. Ennek a látogatásnak a során alapos vizsgálat alá vették az általános, Olaszországot és Magyarországot érintő összes kérdéseket a hármas szövetségbe tartozó nemzetek által követett célok jegyében. Az új Európa megszervezésénél Magyarország földrajzi, gazdasági helyzetének és történelmének megfelelő helyet fog kapni.

MÉRTÉKADÓ
OLASZ POLITIKAI KÖRÖKBEN

Kállay miniszterelnök olaszországi látogatásával kapcsolatban hangsúlyozzák, hogy ennek a látogatásnak jelentősége a jelenlegi körülmények között túlmegy az olasz-magyar barátság keretein és azt európai szempontból kell megítélni.

A magyar miniszterelnök római látogatása (amelynek jelentőségét egyébként — úgy látszik — az ellenséges propaganda is felismerte) megerősítette azt a közös elhatározást, hogy a két nemzet nem válik el egymástól az előttük álló új, kemény úton sem, hanem együtt haladnak tovább a közös célok megvalósítása és ama közös feladatok teljesítése felé, amelyek elé a jövő még állítja őket.

VATIKÁNI KÖRÖKBEN

igen nagy jelentőséget tulajdonítanak Kállay Miklós magyar miniszterelnök vatikáni látogatásának és XII. Pius pápával folytatott beszélgetésnek. Vatikáni körökben szokatlanul hosszúnak találják már az első látogatás alkalmával folytatott megbeszélés időtartamát. Abban a beszédben, amelyet XII. Pius pápa később a miniszterelnökhöz és kíséretéhez intézett, Magyarország iránt különös szívélyességgel juttatta kifejezésre rokonszenvét. A Szentatya magyar nyelven mondotta el beszédét.

PÉTAIN TÁBORNAGY,

francia államfő vasárnap rádióbeszédet intézett a francia néphez és többek között ezeket mondotta:

— Ha a mosani idők keménynek tünnek fel előttetek, lényegbevágó hibát követnétek el, ha ezért a kormányt tennétek felelőssé.

— Ismeritek azokat, akik a nehéz időkért felelősek: a háború és a vereség okozóit. Szoros volt a kapcsolat közöttük és a romlás okai között. A következmények elől azután elmenekültek. Amíg én mellettetek maradtam, ők emigráltak. Most versengenek a parancsnoki állásokért és tisztségekért és gyűlölettel próbálják visszaállítani a régebbi rendszert, amely az országot szerencsétlenségbe döntötte.

— Most határozni kell! A zendülő főnökök az emigrációt, a multba való visszaesést választották, én pedig Franciaország és jövője mellett döntöttem.

— Ha a kommunista barbárság diadalmaskodnék, civilizációnkra csak pusztulást hozna és örökre lehetetlenné tenné nemzeti függetlenségünket. Országunk csak a vele született összes szellemi erejének segítségével emelkedhetik fel ismét. Franciaország üdve nem kívülről jön, hanem a franciák kezében van.

Pétain tábornagy beszéde végén megemlékezett a Páris környékét vasárnap ért légi támadásról és tiltakozott a semmivel sem magyarázható ilyen támasok ellen.

Berlinben Pétain tábornagy, francia államfő rádióbeszédét nyílt hitvallásnak tekintik a francia kormány által megkezdett út mellett. Berlini körök véleménye szerint a francia államfő beszéde félreérthetetlen visszautasítása azoknak a kísérleteknek, amelyek a francia emigránsok, valamint az angolok és amerikaiak részéről arra irányulnak hogy megzavarják az eddigi politika folytatását. Ezzel kapcsolatosan különösen kiemelik a tábornagy beszédének azt a részét, amelyben leszámol az angol-amerikai érdekek szolgálatában álló franciákkal. Továbbá kiemelik a bolsevizmus ellen tett kijelentéseit.

DALADIERT, BLUMOT ÉS GAMELINT KATONAI OKOKBÓL NÉMETORSZÁGBA VISZIK

Berlinben hivatalosan közölték tegnap: A német kormány a hozzá érkezett tájékoztatásokból arra a meggyőződésre jutott, hogy az angol és az amerikai kormány hatalmába szándékozik keríteni egyes francia személyeket, akik eddig Franciaországban voltak, hogy ellenkormány felállítására használja fel őket s ezáltal nyugtalanságot és zavart keltsen Franciaországban.

A német kormány ezért elhatározta, hogy miként korábban Paul Reynaud és Mandel volt miniszereket, most Daladier és Léon Blum volt miniszterelnököt, valamint Gamelin tábornokot is Németországba viszi át.

Laval francia kormányfő kérésének, hogy e személyeket hagyják Franciaországban, a német kormány a fentebb említett okok behatő megfontolása után nem adhatott helyt.

EDEN VISSZATÉRT LONDONBA

A brit hírszolgálat jelentése szerint Eden vasárnap visszatért Londonba. Megérkezése után nyomban felkereste Churchillt. Amerikából Londonba repülőgépen utazott.

Eden még e hét folyamán kimerítő tájékoztatást ad a parlamentnek a washingtoni megbeszélésekről és tudomásra hozza, hogy milyen háborús és béke érdekeket vitattak meg.

ROOSEVELT—SZTALIN TALÁLKOZÓ KÉSZÜL

Sumner Wellest, az Egyesült Államok helyettes külügyminiszterét egy amerikai küldöttség élén Londonba várják. Még nem tudni, hogy a küldöttség főcélja London, vagy Moszkva-e? Amerikai utalások szerint egy nagy amerikai küldöttség áll készen hogy Moszkvába utazzék és Sztalinnal megbeszélje azt a kérdést.

TŐKÉS FOTO

FERENCJÓZSEF KESERŰVIZ

...tárgyalt Eden washingtoni látogatása alatt tárgyalt, sőt ezt is remélik, hogy maga Roosevelt is útrakel, hogy végre találkozzék Sztalinnal — mondja a jelentés.

A TUNISZI HELYZET

A tunéziai helyzetről Berlinből és angolszász részről érkező jelentések arra mutatnak, hogy erős előkészületek folynak Tunéziában az újabb összecsapásra. Berlini katonai körökben rámutatnak arra, hogy a hét végén a tunéziai harcokban bizonyos konszolidálás állt be.

A harcok hevessége általában alábbhagyott, amit német részről nem csupán a trópusi esőzések következtében megromlott terepviszonyoknak tudnak be, hanem annak a nagy ember- és anyagveszteségnek is, amelyet az angolszászok szenvedtek Közép- és Dél-Tunéziában támadó hadműveleteik következtében.

Berlinben bizonyosra veszik, hogy a viszonylagos harci nyugalom csupán átmeneti és rövidesen számolni lehet a támadás tokozottabb újjáéledésével. A tengelycsapatok új déli arcvonala előtt a német felderítők nagyobb előkészületeket figyeltek meg.

Montgomery különösen a jobbszárnyon, a tengerparti szakaszon vonja össze nagyobb erőit. Ezek létszámát az említett német körök hét hadosztályra becsülik, amelyből három páncélos hadosztály. Montgomery főhadiszállásáról származó jelentések is az újabb harcokra való előkészületről szólnak. E jelentések szerint a 8. brit hadsereg támadásának újabb megindulása közvetlenül küszöbön áll. Ezzel a támadással megkezdődik majd a tunéziai csata második szakasza.

A KELETI ARCVONALON

a harci cselekmények súlypontja vasárnap a kubáni hídfő délkeleti részén volt, ahol a bolsevisták hadosztályig terjedő erőkkel több támadással próbálták pótolni azt, amit vélekedésük szerint a legutóbbi napokban az ott teljes behatásuk nélkül végrehajtott arcvonalrövidítés alkalmával elmulasztottak.

Bár a bolsevisták az összes harci eszközöket a legerősebb mértékben bevetették, a sűrűn tagozott német és szövetséges kötelékek a Szovjet tömegtámadásait visszaverték és a támadóknak a legsúlyosabb veszteségeket okozták emberben és hadianyagban. Erőteljes ellentámadásokkal a bolsevisták egész harccsoportjait átkarolták, összeszorították és a fegyverek összpontosított együttműködésével elpusztították.

Az izjumi térségen a német kötelékek a légifegyvernem együttműködésével támadó tevékenységüket folyamatosan kialakítva, tovább megtisztították a Donec folyó területét, ahol az olvadás következtében az áradás helyenként 700 méter széles.

Az oreli szakasz keleti részén a német csapatok sikeres támadó vállalkozásokkal lényegesen megjavították a fő arcvonalat.

Az Ilmen tótól és a Ladoga tótól délre a bolsevisták csupán századnyi, legfeljebb zászlóaljnyi erőkkel ellentámadásokat indítottak a legutóbbi napok sikeres előretörései folytán megjavított német állások ellen. Azonban olyan tekintélyes veszteségeket szenvedtek, hogy rövidesen lemondtak a további támadásokról és új készenléti állásokról.

Kállay miniszterelnök Viktor Emánuelnél és Mussolininál

A római jelentések bőségesen beszámolnak Kállay Miklós miniszterelnök és külügyminiszter háromnapos római tartózkodásának eseményeiről. A miniszterelnök *kihallgatáson jelent meg III. Viktor Emánuel olasz király és császárnál*, aki villásreggelin látta vendégül őt és kíséretének tagjait.

Mussolini szűkkörű ebédet adott Kállay miniszterelnök tiszteletére.

Bastianini külügyi államtitkár estebédet adott a miniszterelnök tiszteletére s ezen az államtitkár felköszöntötte a magyar nemzetet és *Horthy* Miklós kormányzót s szívélyes üdvözlő szavakat intézett a magyar vendégekhez. *Kállay* miniszterelnök válaszában meleg jókívánságait tolmácsolta az olasz nemzetnek, majd a király és császár, valamint a Duce egészségére ürítette poharát.

A pápánál

Különkihallgatáson jelent meg Kállay miniszterelnök XII. Pius pápánál, aki április 3-án délelőtt fogadta őt. Kállay miniszterelnök több mint egy óra hosszat tartózkodott a pápánál.

A rendkívül hosszú különkihallgatás során a Szentatya szívélyes beszélgetést folytatott Magyarország miniszterelnökével. Kállay miniszterelnök ez alkalommal latin nyelven finom pergamenten írt *ünnepélyes kérelmet nyujtott át a Szentatyának és ebben Árpádházi Boldog Margit szentté avatását kérte.*

A kihallgatás után a kíséret tagjai, élükön báró Apor Gábor szentszéki magyar követtel bevonultak a pápa dolgozószobájába, ahol egyenként bemutatták őket a Szentatyának, aki néhány *magyar szóval üdvözölte őket és apostoli áldását küldte Magyarországnak*, majd a jelenlévőknek átnyujtotta a püspöki jubileum alkalmával vert emlékérmet. Kállay miniszterelnök és kísérete ezután Maglione bíboros-államtitkár lakosztályába vonult, ahol a miniszterelnök szívélyes megbeszélést folytatott a bíboros-államtitkárral.

A miniszterelnök nyilatkozata

Kállay miniszterelnök látogatást tett a Római Magyar Akadémián, ahol fogadta a magyar kolónia, a magyar ösztöndíjasok és diákok tisztelgését. Kovács Gyula, a Római Magyarok Egyesületének elnöke köszöntötte rövid beszéddel a miniszterelnököt, aki az üdvözlésre válaszolva kijelentette:

— Ti vagytok az elsők, — mondotta, — akiknek elmondhatom, hogy *ismét alkalmam volt meggyőződni róla, hogy a Duce milyen nagy és lelkes barátja Magyarországnak.* Kérem a magyar kolónia minden tagját, hogy az olasz nép és nagy vezére iránt ugyanolyan odaadással és lelkes szeretettel viseltessék, mint *Magyarország vezetői és a magyar nép iránt.* Nekünk, magyaroknak, kik oly kevesen vagyunk a világon egyetlen parancsunk és kötelességünk van: az *összetartás, a hit és a munka.* Ez a kötelessége a magyar kolóniának is, amely nem egy kis népet, hanem egy nagy nemzetet kell hogy képviseljen. Sem társadalmi válaszfal, sem véleménykülönbség nem idegenítheti el egymástól a külföldön élő magyarokat. *Itt nem lehetnek pártok, itt csak magyarok vannak*, akik között meg kell valósítani a kitartás és törhetetlen hit mellett a gondolkozásbeli egységet.

— A puháknak és gerinctelenekneknek sehol sem, de legkevésbbé külföldön nem volt és nem lesz becsülete, hanem csakis azoknak, akik összetartanak és határozott célokat követnek — mondotta a miniszterelnök.

Ma érkezik haza a miniszterelnök

Kállay Miklós miniszterelnök, aki kíséretének tagjaival vasárnap indult haza Olaszországból, kedden délelőtt a menetrendszerű bécsi gyorsvonattal 10 órakor érkezik a keleti pályaudvarra. A pályaudvaron ünnepélyesen fogadják a külföldi útjáról hazatérő miniszterelnököt.

HADIJELENTÉSEK

Északafrikában és a Földközi tengeren

A német véderő főparancsnoksága közli: A tunéziai arcvonalon a nap nyugodtan telt el. Csupán helyi felderítő és rohamcsapat tevékenységre került sor.

A légi haderő nagyobb kötelékkel ellenséges jármű és páncélos gyülekezéseket, táborhelyeket és tüzérségi állásokat támadott. A német vadászok 8 légi győzelmet arattak. Harci repülőink Bougie tengerrészén megtámadtak egy nagy ellenséges teherhajót és súlyosan megrongálták.

Az olasz főhadiszállás közleménye: Tuniszban tüzérségi és felderítőtevékenység folyt. Olasz és német kötelékek bombázták Bone kikötői berendezését és az ellenséges vonalak mögött fekvő központok ismételt támadása során néhány tucat gépjárművet felgyujtottak. Tizenkét ellenséges gépet pusztítottak el a nap folyamán.

Légitámadás olasz városok ellen

Az ellenség légi támadásokat intézett vasárnap *Nápoly, Szirakuza, Palermo, Carloforte ellen.* Nápolyban és Siracuzában jelentékeny károkat okoztak köz- és magánépületekben. *Az áldozatok száma Nápolyban 221 halott és 387 sebesült, Siracuzában 4 halott és 20 sebesült.* Carlofortéban 12 halott és 30 sebesült. Nápoly felett *lelőttek két ellenséges gépet.* A Carloforte ellen intézett támadásban résztvett *két bombavető a légvédelmi ütegek találata következtében a tengerbe zuhant.*

Keleti szárazföldi harcok

A **német véderő főparancsnoksága közli:**

A szovjet vasárnap több hadosztállyal megkezdte a már várt támadását a *kubáni hídfő* keleti arcvonala ellen. A német és román csapatok szétverték az erős tüzérségi tevékenységgel és sok páncélostól támogatott ismételt szovjet támadásokat, amelyek során az ellenség nagy ember és anyagveszteségeket szenvedett. A harcok még tartanak.

Oreltől keletre egy saját támadó vállalkozásunk sikeresen folyt le.

A keleti arcvonal többi részén csupán az Ilmen tótól délre és Leningrád előtt volt élénkebb helyi harci tevékenység.

Nyugati légiháború

Huszonegy négymotoros bombázót lőttek le —

A német véderő főparancsnoksága közli: Egy vegyes brit-északamerikai kötelék vasárnap támadást intézett Páris területe ellen. A lakónegyedeket, városi berendezéseket és városi sporttereket ért bombatalálatok a lakosság körében többszáz embert öltek meg és sebesítettek meg.

E terrortámadás, valamint az ellenségnek a megszállt nyugati területe és Norvégia ellen intézett más előretörései során *19 ellenséges gépet lőttünk le.* Három repülőgépünk elveszett.

Az elmult éjszaka brit repülőgépek tervszerűtlenül romboló- és gyújtóbombákat dobtak le túlnyomórészt az észak-német part vidék nyilt községeire. Az éjszakai vadászrepülők és tengerészeti légelhárítás a támadó bombázók közül tüzet lőttek le. (MTI)

Mint a Német Távirati Iroda angol bombázóknak arról a már jelentett támadásáról értesül, amelyet az április negyedikére virradó éjszaka a nyugatnémetországi birodalmi terület felett hajtottak végre, a brit légi erő ez alkalommal a Rajna-wesztfáliai iparvidék több városát támadta. Az eddigi jelentések szerint a lelőtt huszonegy angol bombázó csaknem kivétel nélkül négymotoros gép volt. Streit tölgyfalombbal kitüntetetett őrnagy éjszakai vadászcsoportja ez alkalommal 250. éjszakai győzelmét aratta. (MTI).

Angol-amerikai repülők Párisban zsúfolásig megtelt sportpályákat bombáztak

Berlin, április 5. Északamerikai bombázók vasárnap délután támadást intéztek Páris városának területe ellen, amely **a napfényes időben minden részében jól felismerhető volt. — Az amerikai bombázók bombáikat a város lakónegyedeire dobták.** Az eddigi jelentések szerint számos lakóház elpusztult és több mint száz ember meghalt.

Pigniczky István
a szegedi híres
BRAUSWETTER
óramester tanítványa, 12 évig
elsőrendű szakmunkása volt. Csapó u. 1

Északfrancia parti terület felett légi harcokban az eddigi jelentések szerint legalább hét négymotoros amerikai bombázót és nagyobbszámú ellenséges vadászgépet lelőttünk. (NTI)

Berlin, április 5. (Német TI): A vasárnapi, kora délutáni órákban Páris ellen intézett amerikai bombatámadás hamisítatlan terrortámadás volt, ami már abból is kiderül, hogy **a bombák két, éppen látogatott sportpályára estek. Az egyik a lóversenytér volt, amelyen vasárnap délután nyitották meg a tavaszi idényt s a megnyitáson nagy közönség gyült össze, a másikon pedig a hadifoglyok javára rendezett versenyt tartottak.**

Mint jelentik, az amerikai bombatámadás következtében jelentékeny károk jelentkeztek a házakban.

Egy szemtanú a következőkben ecseteli, milyen hatással járt egy bomba becsapódása egy párisi földalatti villamosmegálló helyen:

A vasárnapi angolszász támadás idején a légi riadó jelére százan meg százan vonultak egy földalatti villamosállomásmegállóhoz. Az állomást azonban telibe találta egy bomba és falai beomlottak. Szétroncsolt emberi testek hevertek mindenütt a lépcsőkön, vagy lógtak a közeleső fák ágairól. Alig lehet látni egyetlen halottat, aki ne lett volna darabokra tépve. A mentő csapatok szószerint véve emberi testrészeken mentek keresztül.

Egy másik földalatti állomáson a bomba áttörte a mennyezetet és 12 utas életét vesztette.

Egy moziban — folytatta szemtanu leírása — **több mint 10 halott és sok sebesült volt. Egy szülőotthon a földdel vált egyenlővé. Egy kórházat, amelynek az 1942 március 3-iki első terrortámadás után csak egyes részei maradtak meg és amelyet most a bombázás sujtotta lakosság első segély irodájának használtak fel, ugyancsak erős kárt szenvedett. Ugyanebben a negyedben a földig leromboltak egy gyermekotthont.** Mindenütt a pusztulás képe látszik.

Különösen tragikus hatású a *Longchampsi lóversenypálya ellen intézett támadás. A lóversenypályán vasárnap kezdődött meg a tavaszi idény. A pályát óriási embertömeg kereste fel.* Kb. 15 bombát közvetlen a *versenypályára dobtak. Ezek a bombák több mint 50 embert öltek meg*, mások részben súlyosan megsebesültek. (MTI)

Hivatalos francia helyek legújabb jelentése szerint a vasárnapi párisi angol-amerikai bombatámadás **halálos áldozatainak száma 200-on felül van. Több százan megsebesültek. Ezek közül 50 halálán van. Így az áldozatok száma még jelentősen emelkedni fog, annál is inkább, mivel a romeltakarítási munkálatokat még távolról se zárták le. 120 lakóház teljesen rombadőlt.** Nagyszámú épület pedig súlyosan megsérült. (MTI.)

Meteor Mozgó műsora

Ma, kedden 5 és 7 órakor utoljára Szörényi Éva, Benkő Gyula, Uray, Pethes magyar filmje:

Tavaszi szonáta

Csütörtöktől az első, részben színes magyar film: „A BESZÉLŐ KÖNTÖS."

Apolló filmszínház

Alida Vali, Fosco Giachetti és Clara Calamai főszereplőkkel az olasz filmgyártás leggyönyörűbb filmalkotása:

Fények az éjszakában

Előadások: 3, 5 és 7 órakor

Hungária Filmszínház

MA UTOLJÁRA!

Csak 16 éven felülieknek!

Lidércfény

Főszereplők: Kristina Söderbaum, Eugen Klöpfer Paul Klinger, Kurt Meisel.

Előadások délután 3, 5 és 7 órakor.

Vígszínház mozgó

Ma 5 és 7 órakor először csak 16 éven felüliek részére:

A kutáló leánya

Lebilincselően érdekes, művészi francia filmremek!

Főszereplők: Raimu Fernandel, Josette Day.

A rögtönítélő bíróság halálra ítélte a balmazújvárosi gyilkosság egyik tettesét

A tárgyaláson újabb részletek derültek ki a borzalmas bűntényről

A debreceni törvényszék rögtönítélő bírósága hétfőn tárgyalta le az embertelen kegyetlenséggel végrehajtott balmazújvárosi gyilkosság ügyét. — A bünügyi krónikában szinte egyedülálló brutalitással elkövetett bűncselekmény drámai vallomásokban bontakozott ki a főtárgyalás során. **A vádlott id. Juhász Jakab simán, megrendítő egykedvűséggel mondotta el, hogyan ütötték le és temették el élve Lajter Imrét,** aki résztvett közös lopásaikban, velük együtt élt, rajtuk élősködött és zsaroló követelőzéseivel egyre terhesebbé vált számukra.

A tárgyalás iránt hatalmas érdeklődés nyilvánult meg. — rggel fél 9-kor tömeg feketélett a törvényszék kapuja előtt, az altiszteket megostromáltak a bejutásért, azonban csak jegygyel lehetett bemenni és így a hallgatóság soraiban kizárólag bírósági emberek, detektívek, csendőrök, rendőrök, jogászok, ujságírók foglaltak helyet. Így is zsúfolásig megteltek a nézők részére fenntartott sorok.

A rögtönítélő bíróság összeül

Kilenc óra 10 perckor vonult be a rögtönítélő bíróság, élén **Fövényessy Sándor** tanácselnökkel, a statáriális bíróság elnökével, aki mellett a bírói asztalnál **Trásy András, Cs. Sebestyén György tanácselnökök, Furmann Béla és Pogány Béla** törvényszéki bírák foglaltak helyet. Póttagként dr **Déri Frigyes** törvényszéki bírót jelölték a rögtönítélő bíróságba. — Az ügyészi asztalnál dr **Schéda** László kir. ügyész, a vádhatóság képviselője ült, míg a védelmet **dr Nyíri László** ügyvéd látta el, a tárgyalás jegyzője dr **Ludmány** Gyula volt.

Fövenyessy Sándor elnök ismertette, hogy id. Juhász Jakab gyilkossággal vádolt balmazújvárosi lakos ügyében rögtönítélő bíróság összehívása vált szükségessé.

Schéda László dr kir. ügyész bejelentette, hogy a vádlottat dr **Horváth** Artur és dr **Ökrös** Sándor törvényszéki orvosszakérték megvizsgálták, elmebetegségben nem szenved, dr **Jánossy** Gyula fogházorvos pedig igazolta, hogy járványos betegségben, vagy más, a statáriális tárgyalásra elővezetését gátló betegsége nincs. Ezután a bíróság intézkedésére id. **Juhász** Jakabot a tárgyalásra elővezették.

Szuronyos fogházőrök előállítják a gyilkost

A tárgyalóterem közönségén izgatott moraj futott végig, amikor **a fogházőrök között lépkedő gyilkos belépett a terembe... Két szuronyos honvéd között vezették elő fiát, Juhász Józsefet, akit a kolozsvári honvédbíróság** börtönéből kísértek Debrecenbe, tanukénti kihallgatásra.

Id. **Juhász** Jakab látszólag nyugodtan állt a bíróság előtt, erős vonásain kifejezéstelen egykedvűséggel mondotta be az elnök **kérdésére** személyi adatait. **48 éves, VI.** elemit végzett, **négy gyermeke** van: 3 fia, egy leánya, **de már egyiket sem** tartja **el. Gazdasági** cseléd **a** Balmazújváros határában levő Nagyhort tanyán, mely báró Fiát Ferencné tulajdona. Háborúban **16 hónapot** szolgált a fronton 1917—18-ban, hadirokkant, légnyomást szenvedett, melyből kigyógyult, balkezére azonban most is béna. 50 százalékos hadirokkantnak minősítették, rokkantsági százalékát 70 százalékra emelték fel.

Ezután az elnök megállapította, hogy a statáriumot Balmazújvároson szabályosan, falragasz és dobolással kihirdették.

Dr Schéda László kir. ügyész bejelentette, hogy a csendőrség által 1943 március 27-én gyilkosság gyanuja miatt őrizetbe vett és Lajter Imre meggyilkolásával vádolt id. Juhász Jakabot előállították a tárgyalásra **és kérte a rögtönítélő bíróságot: ítélkezzen felette.**

„Bűnös vagyok!"

Ezután került sor a gyilkos kihallgatására.

— Megértette mivel vádolják ? — kérdezte Fövényessy elnök.

— Igen.

— Bűnösnek érzi magát ?

— **Igen...**

A vádlott ezután elmondotta, hogy 12 éves kora óta különböző gazdaságokban cseléd volt. 1941-ben került Nagyhort tanyára. József fia 1941 őszén vonult be katonai szolgálatra Kolozsvárra. Novemberben beteg anyja meglátogatására kapott szabadságot, karácsonyra újból szabadságra érkezett.

— Lajter Imrével **milyen viszonyban volt ? — kérdezte az** elnök.

— Kisgyermek kora óta ismertem, úgy volt, hogy vőm lesz. Távoli rokonságom volt, árva fiú. Mielőtt bevonult katonának, Jakab fiammal volt bojtár. 1942 őszén szerelt le katonáéktól **és** mindjárt hozzánk jött... Nősülni készült, **pénzre** volt szüksége és mindig zsarolt, fenyegetett.

— Milyen ember volt ?

— **Nem szeretett dolgozni,** volt egy lopási **és** zsarolási ügye is.. Kisszentgyörgyön, még mielőtt bevonult, együtt követtünk el lopást, **a lopott sertések árán osztozkodtunk, de ő folyton zsarolt, követelőzött.**

— Milyen sertés-ügye volt elintézetlen Lajter Imrével ?

— Mikor bevonult katonának, két kocát hagyott nálam, hogy azt felesben tartsam... Aztán, hogy megjött, nem fértünk összse. Nyolc malacot akartam adni, de ő ezer pengőt követelt... Sokat lumpolt, nősülni is akart, aztán rajtam rágódott.

„Elteszem láb alól!"

— A fia hogy kapcsolódott bele az ügybe ? — kérdezte Fövényessy elnök.

— Novemberben, mikor hazajött, ott találta nálam Lajter Imrét, akivel **sohasem szívelték egymást. Panaszkodtam neki, hogy élősködik rajtam. Akkor azt mondta, hogy küldjem el, mert ha mégegyszer itt találja: elteszi láb alól...** Én megpróbáltam elküldeni, de csak nem ment, a helyzet nem változott, tovább fenyegetőzött és ingyenélősködött rajtam.

Meggyilkolása előtti napon hajnalig mulatott Lajter Imre

Elmondotta ezután id. Juhász Jakab, hogy Lajter hívta őt hazatérése után nemsokára sertést lopni. Ő nem ment, hanem fiát küldte és **19 sertést loptak a Vásáry-tesvérektől...** Ezek közül kettőt, melyek nem álltak lábra a hosszú út után, nyomban levágtak, ötöt saját sertéseihez csapott, míg 12-t **behozott Debrecenbe és itt eladta.** A kapott pénzen Lajterrel osztoztak, részletekben kérte el tőle, **az utolsó 300 pengőt két nappal meggyilkolása előtt egyik ismerőse lakodalmán elcigányozta. Mikor Juhász József karácsonyi szabadságra hazaérkezett, akkor is ott találta házukban Lajtert.** Id. **Juhász** ismét elpanaszolta zsarolásait, fenyegetőzését, mire a fiú csak annyit mondott:

— **Végezni kell vele...**

— Baj lesz ebből — mondottam én, mire a fiam azt mondta :

— Apám hadirokkant, nagy baja nem lehet... Engem meg legfeljebb kivisznek a frontra, a golyózáporba...

— Komolyabb **sérelem érte** magát Lajter Imre részéről? — kérdezte a vádlottól Fövényessy elnök.

— Igen... — **felelte a vádlott** — 1940-ben, amikor a lánynyom elhidegült tőle és visszaadta neki a jegyet, akkor a Hortobágyon nekemrontott késsel és le akart szúrni... Egy juhászember mentette meg.

48 órával előre kitervezték a gyilkosság részleteit

Fövényessy elnök kérdéseire símán, nyugodtan vállott id. Juhász Jakab.

— Szombaton jött **haza** a fiam. **Vasárnap megbeszéltük, hogy kedden végzünk vele...** Azért terveztük keddre, mert akkor délelőtt szándékoztunk bejönni a debreceni baromvásárba tehenet venni és a tehén elhajtásával el lehetett távolítani a háztól Jánost, a fiamat. Úgy állapodtunk meg, hogy **én** reggel a fejszét elhelyezem a fiaztatóba, aztán Imrét kihívjuk, hogy segítsen répát kikészíteni a jószágnak... **Odaadjuk neki a zsákot, hogy tartsa és mikor én az első répát a zsákba dobom, az lesz a jel, hogy fejbeverheti a fejszével...**

— **Ezt maga ajánlotta a fiának ?** — kérdezte az elnök.

— **Igen, én...** — felelte a vádlott. — **Előbb ugyan késsel akarta Jóska leszúrni, de azt mondtam, hogy az fáj, az ütést meg nem érzi. Amellett, ha megszúrják, lármát csinálhat. A dologról mindig csak kettesben beszéltünk a fiammal...**

— Eljött a kedd és én, ahogy megbeszéltük, hajnalban kivittem **a** baltát a fiaztató kutricába...

— Ezt a baltát — mutatta fel az elnök a bűnjelként ott heverő 50 centiméteres nyelű baltát.

— Ezt — felelte id. Juhász Jakab. — Aztán vonatra ültünk, bejöttünk Debrecenbe, **itt vettünk egy tehenet és borjút.** — Megállapodtunk egy hajcsárral, hogy azt behajthatja és a balmazújvárosi Pázmándy-korcsmánál vesszük át... A fiam sietett, hogy elérjük a déli vonatot, amellyel aztán haza is mentünk Balmazújvárosra... Ott a Pázmándy-korcsmában leültünk és **3—4 órahosszat rumot ittunk valamennyien. Mikor eljöttünk, egy hétdecis üveget is megtöltöttünk rummal és a mezőn keresztül elindultunk hazafelé.** Az úton is arról beszélgettünk, hogyan fogjuk a dolgot végrehajtani...

— Nem voltak ittasak, mikor a korcsmából elindultak ? — kérdezte az elnök

— **Volt bennünk, de inkább csak kicsit mámorosak voltunk.** Mikor hazaértünk, megvacsoráztunk, **aztán rumot ittunk újra.** Együtt ivott velünk **a** közben odajött Lajter Imre is. — A kisebbik fiamat, Jánost aztán elküldtem a jószágért 8 óra tájban. Nyolc óra előtt Jakab fiam is elment a feleségével együtt haza, a feleségem pedig lefeküdt...

Igy történt a gyilkosság

Közben **Lajter Imre és Jóska** fiam összeszólalkozott:

— Miért éppen az én apámat húzod, élősködsz rajta ? — kérdezte Jóska. Olyan lármát csaptak, hogy a feleségem, aki lefeküdt ki is szólt, hogy ne veszekedjenek... Aztán én a komóton levő órára néztem, láttam, kilenc óra, **kimentem körülnézni... Jóska fiam utánam jött...**

— **Na, mi lesz már ? Mikor megyünk ? — kérdezte.**

— **Rögtön** — feleltem és percek múlva bementem és hívtam őket. Lajter szívesen jött, szeretett kint kasmatolni...

— Nem volt feltűnő, hogy hívják ? — kérdezte az elnök.

— Nem, mert tudta, hogy a **vásár miatt minden munkával** megkéstünk **és** jött... **Én** mentem elől a lámpával, aztán utánam Lajter, legvégül **Jóska** fiam... **Minden úgy történt, ahogy megbeszéltük... Lajternek kezébe adtam a zsákot, mire kissé előrehajolva tartotta, hogy az első répát beledobtam, Jóska a fejszével fejbevágta... Egy hang nélkül összerogyott... A fiam aztán még kettőt ütött a fejére...**

— **Ennek vége ! — mondta.**

— **Elhúztuk néhány lépést kifelé... Nem mozgott...**

— **Nem vették észre, hogy lélegzik ?** — kérdezte az elnök.

— **Nem...** Én azt mondtam a fiamnak, hogy **húzza le** róla a ruhát, mert a meztelen test hamarabb oszlásnak indul. Addig én kimentem egy ásóval és kapával és a keresztútnál, a trágyadombok mellett, ahol nem volt fagyos a föld, három ásónyomnyi gödröt ástam a koromsötétben. **Aztán a gödörhöz vittük, a fiam a derekát és lábát fogta, én a fejét. A gödör kicsi volt, a testet lábainál be kellett hajtani... Ráhánytuk a földet és letapostuk, aztán szalmával beszórtuk a tetejét.** — A szerszámokat eltettük, a kutrica véres kovét és Lajter kabátját, mely véres lett a nyakánál, lemostuk... 11 óra volt, amikor bementünk a házba...

A debreceni zsibogón eladtak az áldozat ruháját

— **A fiammal aztán megbeszéltük, hogy a ruhákat el kell tüntetni...** Nemsokára megjött a kisebbik fiam a jószággal és lefeküdtünk. A feleségemet felköltöttem és megmondtam, hogy megöltük Imrét. Az asszony nagyon megijedt, sírt... De mikor megkértem, hogy vigye be Debrecenbe **és** adja el a ruhákat, másnap bevitte **és** eladta a zsibogón...

— **Aztán mit csinált ? Tudott aludni ?** — kérdezte a gyilkostól az elnök.

— **Dehogy tudtam. Egy hétig nem hunytam le a szemem. Bántott a lelkiismeret...**

— **Lajternek volt egy jegygyűrűje, azzal mi történt ?** — kérdezte az elnök.

— Mikor vetkőztette **a** fiam, **kiesett a zsebéből. Magához vette és egy lányismerősének odaadta.**

— **Tudott arról, hogy statárium van?** — kérdezte az elnök.

— **Tudtam...**

— Miért csinálta ezt akkor ?

— A jó Isten elvette az eszemet... Meg arra is gondoltam, hogy nem fog kitudódni...

— **Arra,** hogy magát, mint hadirokkantot nem ítélik el súlyosan, nem gondolt ?

— **Nem...**

Vallomást tesz a gyilkos fiú

Ezután **Juhász** József tett vallomást... 23 éves, nőtlen... Novemberben otthon találta Lajter Imrét **és** apja **azt** mondta, **hogy letöltötte katona-idejét és most rajtuk élősködik.** Elismeri, hogy kijelentette, **ha** ott találja decemberben, **végez vele.** Azt is beismerte, hogy ő mondta apjának december 20-án, hogy tegyék el láb alól...

— Jól van, fiam, te tudod — felelte apám... Debrecenben a baromvásártéren biztatta apját, hogy menjenek **a** déli vonattal, különben késő **lesz és nem** tudnak végezni Lajterrel. **A** gyilkosságot apjával egybehangzóan **adta elő.**

— **Ittas volt, amikor a gyilkosságot elkövette ?** — kérdezte az elnök.

— Egy kicsi volt bennem.

A gyilkosság után apja vitt egy vödör vizet, azzal mosták fel a földet...

— **Miért tette ezt ?** — kérdezte az elnök.

— **Nagyon bosszús** voltam **Lajterre...**

A szakértői vélemények

Szünet után **dr.** *Jánossy* Gyula fogorvos, fogházorvos, dr. *Horváth* Artur **és** dr. *Ökrös* Sándor törvényszéki orvosszakértők terjesztették elő **szakértői** véleményüket.

Jánossy Gyula fogházorvos előterjesztette, hogy *id. Juhász Jakab nem szenved olyan betegségben, mely miatt nem volna rögtönítélő bíróság elé állítható.*

Dr. *Horváth* Artur közölte a március 28-**án történt** kihantolás és boncolás adatait. ***Lajter Imre orrában, szájában, gégéjében, légcsövében porszemeket találtak, ami arra mutat, hogy lélegzett a földben. Feje alatt vérnyomok voltak. Mara a holttest dacára annak, hogy 3 hónapig volt a földben olyan jói volt konzerválva,*** hogy a boncolás teljes eredményt hozott. *Az áldozat fején három sérülés volt,* a legsúlyosabb **a koponyacsontot** átszakította **és az agyhártya is** be volt szakadva. **Az** ilyen fejsérülések feltétlen életveszélyesek, sokszor gennyes agyhártyalobbal szövődve halált okoznak, de megfelelő sebészi beavatkozás megmentheti **a sérült életét. A halált magát közvetlen azonban fulladás okozta** részben az orrba **és** szájba került homok, **részben a mellre ne-**

hezedő súlyos homokréteg által, mely megakadályozta a légzést. A fejsérülésben az áldozat azonnal nem halt volna meg. Id. Juhászt megvizsgálták, hogy a háborúban szerzett idegsokknak nem mutatkoztak-e utókövetkezményei... Semmi olyan gyanú nem merült fel, hogy cselekménye mögött kóros hajlam rejtőzne. Egyébként csekély intelligenciájú, de élénk eszű egyén. Hadirokkantságára nézve tévedésnek tartja a vádlott által bemondott 75 százalékot, azt legfeljebb 35—40 százalékosnak tartja.

Dr. *Pogdny* Béla törvényszéki bíró és dr. *Nyiri* László védő kérdései után dr. *Ökrös* Sándor egyetemi magántanár csatlakozott dr. Horváth Artur véleményéhez azzal, hogy Lajter az ütéstől nagyon súlyos fokú agyrázkódást szenvedett, mely az izmok teljes elernyedését vonja maga után s laikusban könnyen keltheti a halál látszatát.

Dr. *Nyiri* László védő id. Juhász ittasságával kapcsolatban intézett kérdést dr. Ökrös Sándorhoz, aki kijelentette, hogy abból következtetve, hogy a vádlott a gyilkosság minden kis mozzanatára jól emlékszik arra a következtetésre kell jutni, hogy ittassága beszámíthatóságát és szabad akaratát nem befolyásolta.

Ifj. Juhász Jakab és Juhász János, a vádlott fiainak vallomása főleg a gyilkosság időpontjának tisztázását szolgálta.

Elutasították a vádlott elmeállapotának megfigyelésére vonatkozó indítványt

Dr. Nyiri László védő a vádlott elmeállapotának hosszabb megfigyelését és e célból az ügynek rendes bírósághoz utalását és tanuk kihallgatását kérte arra nézve, hogy Lajter Péter egyre fenyegetőbben viselkedett.

Schéda László dr. kir. ügyész ellenezte a védő indítványát, amit a bíróság el is utasított.

Az ügyész halálbüntetést, a védő irgalmat kért

Ezután feszült figyelem közepette mondotta el dr. *Scheda* László kir. ügyész vádbeszédét. Hangsúlyozta, hogy másfél éve sem mult el, hogy ebben a teremben, ahol most a tárgyalás folyik egy vagyonelleni bűncselekmény kapcsán többszörösen büntetett egyént halálraitélt a rögtönítélő bíróság és az ítéletet végre is hajtották. Akkor azt hitték, hogy ez elrettentő például szolgált és a debreceni ügyészség területén másfél év alatt nem is fordult elő olyan bűncselekmény, melyet a rögtönítélő bíróság elé kellett volna vinni. 1943 március 27-én azonban egy szörnyű bűncselekmény adatait jelentette a csendőrség. *Fokozta a gyilkosság súlyosságát, hogy azt a tettes légvédelmi elsötétítés alatt hajtotta végre.* Nyilvánvalóvá vált ekkor az ügyészség előtt, hogy másfél év után ismét össze kell hívni a rögtönítélő bíróságot. Gyilkosság címén kellett vádat emelni és ezt a vádat a tárgyalás teljes mértékben igazolta. A gyilkosság elkövetésére teljes bizonyítékok állnak rendelkezésre. Lajter Imre halála részben id. Juhász Jakab cselekményének következménye. Még, ha az előre megfontoltságot és tettestársi minőséget nem is látná bizonyítottnak a bíróság, akkor is halálbüntetés alá esik cselekménye a bűnösnek. Ezután dr. Schéda ügyész kristálytiszta jogi okfejtés bonckése alá vette a gyilkosság mozzanatait, a tárgyalás anyagát. A tettre — mondotta — hideg számítás és higgadt megfontolás után került sor. Nem felbujtó Juhász Jakab, hanem tettestárs. Ennek a pernek sorsát az dönti el, hogy a tettnek a gyilkosságot légvédelmi elsötétítés alatt követte-e el, vagy nem. Egyedül ez utalja a rögtönítélő bíróság hatáskörébe. Ezért — mondotta a kir. ügyész — nem is foglalkozom a súlyosbító körülményekkel, hogy karácsony előtt, amikor az egész kereszténységvilág a szeretetet ünnepli, követték el a szörnyű gyilkosságot, sem az enyhítő körülményekkel, mivel ezeket a rögtönítélő bíróság nem mérlegelheti.

Beszéde végén Schéda ügyész halálbüntetés kiszabását kérte.

Dr. *Nyiri* László védő beszédében azt fejtegette, hogy a meglazult erkölcsök és fia rákényszerítő akaratának szuggesztivitása sodorták ide, a bitófa árnyékába. Vitatta az előre megfontoltságot, rámutatott arra, hogy id. Juhásznak a gyilkosság első részében aktív szerepe nem volt, a második részt ő hajtotta végre, de itt az áldozat életbenlétéről nem volt tudomása. Szerepe tehát a bűnsegédi bűnrészesség határán belül marad. Óriási különbség van az apa és fiú bűne között, az igazi súlyos büntetést a fiú érdemli. Vázolta Lajter szerepét, aki fenyegető árnyék, a közös bűn megtestesítő rémképe lett, súlyos összegeket csikart ki a vádlottól. Gorkiji mélység és shakespearei sorstragédia van abban, hogy ebben a teremben együtt ül az apa és fiú. A főbűnös, a fiú, ma még csak a tanuk padján, az apa a kisebbik bűnös és én a kisebb bűnös számára irgalmat kérek — fejezte be védőbeszédét Nyiri dr.

— Kíván-e valamit mondani? — kérdezte a vádlottat Fövenyessy elnök.

— *Az hosszú volna* — felelte id. Juhász. — *A Lajterről...*

— Ezt már elmondotta — felelte az elnök és a bíróság visszavonult ítélethozatalra.

Halálbüntetés

A rögtönítélő bíróság egy órakor vonult vissza ítélethozatalra. Kétórás tanácskozás után, pontosan 3 órakor hirdette ki a bíróság ítéletét Fövényessy Sándor elnök:

A rögtönítélő bíróság id. Juhász Jakabot bűnösnek mondta ki a Balmazújváros határában Nagyhort tanyán Lajter Imrén elkövetett gyilkosság bűnsegédi bűnrészességében és ezért halálbüntetésre ítélte.

A bíróság megállapította, hogy id. Juász Jakab szándékosan elősegítette és megkönnyítette a gyilkosság végrehajtását...

— Kíván-e valamit mondani? — kérdezte a tanácselnök a vádlottól.

Id. Juhász Jakab hamuszürke arccal, mint akit súlyos ütés ért, némán állt helyén, a két fegyőr között, a vádlottak padja előtt.

Kegyelemért folyamodni az elítélt

— **Halálra van ítélve... Megértette?... Kíván-e kegyelemért folyamodni?...**

— **Kívánok...** — szakadt fel keservesen, elgyötörten a hang id. Juhász Jakab torkán...

Dr Nyíri László védő csatlakozott a kegyelemkéréshez... Dr Schéda László kir. ügyész kérte a vádlott további fogvatartását, amit a bíróság elrendelt...

A rögtönítélő bíróság ezután **elvonult kegyelmi tanáccsá alakulva zárt tárgyalásra...** — A halálraitéltet elvezették. — Kissé tántorogva ment... Fia, Juhász József, már az ítélethirdetésnél nem is volt ott, közben, míg a bíróság tanácskozott, az állomásra kísérték és visszavitték Kolozsvárra... — A bűnjelként kezelt fejszét is átküldik a kolozsvári hadbírósághoz, ahol a fiú ügyét fogják tárgyalni.

Kint a folyosón egy asszony zokogott... Id. Juhász Jakabné, aki ott volt a tárgyaláson, de az ítéletkihirdetésre nem volt ereje bemenni...

A terem, mely percekkel előbb még zsúfolt és izgalomtól forró volt, pár perc alatt üressé vált...

A védő id. Juhász Jakab kérelmét 24 órán belül indokaival együtt beterjeszti a bírósághoz, ahonnan az ügy iratait az igazságügyminisztériumba terjesztik fel.

A debreceni Csokonai Színház igazgatója Beleznai Ungor István

SZINHÁZI MŰSOR

Kedden este: **Mária főhadnagy** Propaganda munkáselőadás.

Szerdán este: **Mária főhadnagy** Propaganda munkáselőadás.

Csütörtökön este: **Mária főhadnagy.** Propaganda munkáselőadás.

Pénteken este: **A roninok kincse.** Somogyi Erzsi vendégfellépésével.

Elnémult harangok

Réglátott forrósikerű előadásban ujította fel a **B. Unger** társulat **Rákosi Viktor és Malonyai Dezső: „Elnémult harangok"** c. színművét. A magyarság sorsproblémáját felvető darab elemen táris hatással épp úgy szól a mának, mint a boldog békeévek nemzetiségek kérdésével nem sokat törődött korának. Sajnos az, első világháború óta megtanultuk keserves szenvedések, sorvasztó évtizedei alatt, hogy ami a gondtalanság könnyű s vidám éveiben rémlátás volt, komoly valóság. — Ez a szempont adja elsősorban ennek a darabnak állandó aktualitását: eszméltet.

A nagysikerű **színmű felújításának** ez alkalommal helyi vonatkozásban az adott különleges jelentőséget, hogy Simándy szerepét, mint vendég **Nagy István**, a Nemzeti Szinház művésze játszotta, az emberábrázolás nemesen leegyszerüsített, de lélek mélyéről fakadó átélés őszinteségével. Megelevenítésében a székely nép fanatikus föld-, nép- és hazaszeretete lobbant elénk döbbenetes őszinte rávilágító erővel. — A játék vonalvezetésében igen rokonszenves a protestáns lelkiséget vetítő egyszerű fogalmazás, amelyből megkapó módon pompázik ki a szív szeretetének átfogó nagysága. De őszinte elismeréssel kell adózni szinházunk prózai együttesének is nagyszerű teljesítményűkért. Todorescu szerepét **Selmeczy Mihály** igaz értékü és forró sikerü drámai lendülettel alakította. Egy nagyszerü képességü művész sokoldalúságát dicséri ez az alakítás. **Almássy Judit** Florica szerepét mintázta kedves bájjal és tökéletes művészettel. Egyéniségének minden jótulajdonsága, színes fénnyel, mély izzású tüzzel csillogott jó fogalmazású előadásában. **Kompóthy Gyula** mint anyniszor most is tanúbizonyságot tett mély intelligenciára valló, nemes eszközökkel formált játékban kivételes képességeiről. **Hortobágyi Arthur** izes és beérett játékkészsége megérdemelten aratott őszinte sikert. Külön dicséret és elismerés illeti **Márky Gézát**, aki a Petru szerepét olyan játékformáló készséggel vitte szinpadre, amire hosszú időn át fogunk visszaemlékezni. Karakterizáló képessége jelentőséget adott epizód szerepének s kedves eszközei tökéletesen rászolgáltak a nyiltszintéri tapsokra. **Todorescuné** szerepét **Selmeczy Mihályné** alakította kifogástalanul. **Süll Manyi** a kis cselédlány szerepében jó adottságokkal nyujtott sikeres produkciót.

Zách János gondos rendezése kiegyensúlyozottságot és az életszerüség színét nyujtotta elhitető erővel.

A közönség tüntető szeretettel ünnepelte a nagyszerü együttest, élükön **Nagy István** vendégművésszel s a darab minden felvonása után vasfüggöny elé követelte a szereplőket.

*

— **Radnóthy Éva**, a Debrecenben is jól ismert és sok sikert aratott primadonna férjhez ment. Az elmult héten tartotta esküvőjét **Pálfy György** szegedi közművelődési tanácsnokkal, a Szeged melletti Tápé községben.

Zenekari hangverseny

Április 10-én a vidéki városok legjobb zenekara, a diósgyőri Filharmonikusok adnak koncertet a Bikában, amelyen **Kodály** Marosszéki táncai, **Beethoven** Sorsszimfóniája, **Mozart** Es-dur szimfóniája és **Liszt** Les Preludese szerepel. Jegyek Bertók könyvkereskedésében.

A pápa gróf Cianot és családját különkihallgatáson fogadta

Róma, ápr. 5. (MTI) XII. Pius pápa külön kihallgatáson fogadta Ciano gróf szentszéki olasz nagykövetet és feleségét, valamint három gyermeküket. A Szentatya szivélyesen elbeszélgetett Ciano gróf családtagjaival, majd Ciano Edda grófnőnek és a gyermekeknek rózsafüzért ajándékozott.

Amerikai bombázók támadása Antwerpen ellen

Mint a Német Távirati Iroda értesül, a hétfőn délutáni órákban négymotoros északamerikai bombázókötelékek bombázták Antwerpen város területét. *Találatok a háztömbökben tüzeket, rombolásokat okoztak és a lakosságnak véres veszteségei voltak.*

A leomlott falak rómjai alatt még sokan vannak betemetve. Az életbenmaradtak a segélynyujtásra kirendelt német katonákkal és a tűzoltókkal együtt közösen iparkodnak megmenteni hozzátartozóikat.

A Berlin elleni bombatámadás magyar áldozatai

Berlin, ápr. 5. (MTI) Az egyik legutóbb Berlin ellen intézett bombatámadásnak magyar áldozatai is vannak. Kocsis Béla szabómester lakását bombatalálat érte és Kocsis Béla, továbbá felesége és kisfia meghaltak.

A család tagjai közül csupán Kocsis Béláék kislánya menekült meg, aki a támadás idején rokonainál volt látogatóban. Az árván maradt kislányt egy berlini magyar család örökbefogadta.

Jövő hétfőn összeül a Ház

Kállay Miklós miniszterelnök olaszországi útjáról való hazatérése után a belpolitikai élet mozgalmassá válik.

Csütörtökön a 42 tagú országos bizottság tart ülést **Reményi-Schneller Lajos** pénzügyminiszter beszámol a tárcája körébe tartozó időszerü kérdésekről és ismerteti az ország általános pénzügyi helyzetét.

Politikai körökben igen nagy érdeklődés előzi meg a MÉP csütörtökön délutánra összehivott értekezletét.

Politikai körökben számítanak arra hogy — miután a parlament összeülése rövidesen várható — **Kállay Miklós** miniszterelnök felszólal és ismerteti a kormánypárt tagjaival az időszerü politikai kérdéseket, majd tájékoztatást ad olaszországi látogatásáról.

A képviselőházat április 12-én hétfőn délben 12 órára hivták össze, félórával később pedig ülést tart a felsőház is.

A képviselőház és a felsőház az új ülésszak alkalmából új alelnököket, háznagyot és jegyzőket választ, egyben a bizottságok is újjá alakulnak. A képviselőház a mezőgazdasági szociális biztosításról szóló javaslat tárgyalásával kezdi meg érdemi munkáját az új ciklusban.

Hogyan kell kérni a Vatikánt a hadifoglyok utáni érdeklődésre

Vatikánváros, április 5. A Magyar Kurir jelenti: A pápai államtitkárság mellett működő Ufficio Informazioni Presso „Hírközvetítő Iroda" az utolsó időben sok üzenetet továbbított, úgy a katonai, mint a polgári internálótáborokból. Ezt a munkáját tovább fejleszti. Folytatja a hadifoglyok és a polgári internáltak utáni kutatást is.

Hogy a megkeresések könnyebben áttekinthetők legyenek, kérik az érdekelteket, hogy az alábbi utasításokat tartsák szemelőtt. 1. Minden levélbeni megkeresés a következő címre küldendő **Ufficio Informazioni Presse La Segretaria Di Stato Di S. Santita Citta del Vaticano.** 2. A megkeresések olasz, vagy latin nyelven irandók. 3. A megkeresések géppel irandók. 4. A megkeresendő katonának a következő adatai tüntetendők fel: Atyja neve, az eltünt, vagy hadifogoly katona születési és lakóhelye, megjelelölése annak a frontnak, ahol a katona eltünt.

Továbbá feltüntetendő még utolsó katonai beosztása és hogy utoljára az eltünt, vagy hadifogoly katonáról honnan érkezett hír. 5. Csak egyszer küldjünk megkeresést. A megkeresések a szülőktől, a legközelebbi rokonoktól, vagy az egyházi hatóságtól indulhatnak ki. 6. A további levelezés esetén hivatkozni kell a Hírközvetítő Iroda előzetes számára (Ezt a számot két nulla előzi meg, mint pld. 00223204, — vagy a közvetítést kisérő betüjelzés, igy például: E 34. A 7.) 7. A Hírközvetítő Iroda a kérdezett adat pontos birtokában rögtön megindítja a hadifogoly katona, vagy polgári internált utáni érdeklődést. Kéri az érdekelteket, hogy türelemmel várják meg a Hírközvetítő Iroda válaszát, s éppen ezért sürgetés vagy további megkeresések teljesen fölöslegesek. 8. Végül felhivja a hadifoglyok és a polgári internáltak iránt érdeklődők figyelmét arra, hogy hadifogoly, vagy polgári internált számára küldendő üzenet legfeljebb 25 szóból álljon.

— **Új magyar katonai attasé Zágrábban.** A Kormányzó a honvédelmi miniszter előterjesztésére Kollényi György vezérkari őrnagyot a zágrábi m. kir. követséghez katonai attasévá kinevezte.

Csokonai Színház

Kedd, szerda és csütörtök este propaganda munkáselőadásokban

Mária főhadnagy

Pénteken

Somogyi Erzsivel

BONINOK KINCSE.

A nagy jövőjü Hajdúszoboszlón a fürdőtől 5—8 percnyire (Szurmay-u 2. sz) eladó 500 □-öl telek Cím a kiadóban.

A tűzharcosoknak kell erősíteni a csüggedőket és biztosítani a belső frontot

A Tűzharcos Szövetség debreceni főcsoportjának közgyűlése — Indítvány: a zsidó mezőgazdasági ingatlanokból részesítsék a tűzharcosokat is

A Magyar Tűzharcos Szövetség debreceni főcsoportja vasárnap tartotta évi rendes közgyűlését rendkívül nagy érdeklődés mellett a főcsoport helyiségében. Az elnökség bevonulása után **együttesen** elmondották a Nemzeti Hiszekegyet, majd vitéz dr **Bessenyei Lajos**, a főcsoport elnöke nyitotta meg a közgyűlést. Beszédében a tűzharcosok mai legfontosabb feladataival foglalkozott.

A háború testi és lelki következményei — mondotta — mindenhova elérnek, mindenütt megmutatkoznak. Uralkodó képzelevé válnak a népeknek, akkor is, ha közvetlenül nincsenek érdekelve a háborúban. Különösen így van ez nálunk magyaroknál, akik az elmúlt évtizedek alatt szinte állandóan feszültség állapotban éltünk.

Ezután összehasonlítást tett az elmúlt és a mostani háború között. Sok a különbség az 1914-es és a mostani világháború között. Egyben azonban megegyeznek: mindkét háborúban a legfontosabb tényező mégis csak az ember volt.

— Mi tűzharcosok — mondotta — nemcsak a külső frontot, hanem a belső frontot is figyelemmel kísérjük. Tudjuk és valljuk, hogy egy kisebb területen lefolyó háború is rendkívül nagy mértékben visszahat a belső életre. Mennyivel inkább így van ez, amidőn népek, sőt földrészek sorsa forog kockán. Mi nem lehetünk távoli szemlélői az eseményeknek. Ki ne emlékeznék közülünk a tél folyamán elterjedt rémhírekre, melyek a belső front szilárdságát igyekeztek megbontani. Sokan meginogtak és kezdték a jövendőt rossz színben látni. Nekünk e megtévelyedettekkel és megtévesztettekkel szemben kötelességünk a helytállás. Jól tudjuk, hogy hazánk és nemzetünk jövője forog kockán, ezért hősiesen kell szembeszállani mindazokkal, akik a nép belső egységét gyengeségükkel, kényelemszeretetükkel hajlandók megbontani. Odakint hősiesen harcol a magyar, nem türhetünk tehát bent semmi ilyen jelenségeket. Különösen nekünk tűzharcosoknak kötelességünk helytállni és legázolni minden ilyen törekvést.

Az éljenzéssel kísért beszéd után a közgyűlés megkezdte a tárgysorozatba felvett pontok tárgyalását. Elsőnek **Diószeghy Dezső** ügyvezető elnök terjesztette elő évi jelentését, beszámolt a főcsoport mult évi tevékenységéről. Különösen kiemelte a főcsoport kassai és nagybányai látogatását, mely a kirándulók lelkében a legmélyebb nyomokat hagyta. De megemlékezett a tűzharcosok különböző hazafias megmozdulásairól, valamint a minden évben szokásos, így most is lebonyolított karácsonyi segélyakciójáról. A közgyűlés egyhangúlag elfogadta a jelentést és munkásságáért Diószeghy Dezső ügyvezető elnöknek jegyzőkönyvileg köszönetet szavazott meg.

Sarkady Sándor a pénztári, majd nemes **Király György** a számvizsgáló bizottság jelentését adta elő, melyeknek elfogadása után a közgyűlés a felmentvényt megadta. A költségvetés elfogadása után a közgyűlés újra megválasztotta a régi számvizsgáló bizottságot.

Az egyetlen indítványt **Debreczeni József** tartalékos hadnagy terjesztette elő s ebben részletes indoklás mellett kérte a közgyűlést, hogy az országos elnökség közbenjárásával indítsanak mozgalmat annak érdekében, hogy **a zsidó mezőgazdasági ingatlanokból részesítsék a tűzharcosokat is.** Az indítványhoz **Diószeghy Dezső** társelnök szólott hozzá, kijelentvén, hogy a főcsoport és az országos elnökség közölt már féléve folyik levelezés ebben az ügyben minden különösebb eredmény nélkül. Ígéretet is csupán arravonatkozólag kaptak, hogy **házhelyeket juttatnak a tűzharcosoknak is.** Ez sincs még azonban a megvalósítás stádiumában. A közgyűlés a hozzászólás után az indítványt elfogadta.

Vitéz dr **Bessenyei Lajos** elnök indítványára a közgyűlés elhatározta, hogy az országos elnökséget táviratilag üdvözli.

A közgyűlés a Himnusz elénekelésével ért véget.

Néhány perccel a közgyűlés befejezése után megérkezett dr **Vojtsek Ottó**, a Magyar Tűzharcos Szövetség központi kiküldöttje, aki a közgyűlés együttmaradt tagjaihoz rövid beszédet intézett.

— **Nekünk résen kell lenni** — mondotta —, **hogy tizennyolc mégegyszer meg ne ismétlődhessen**, mert még egy vörös forradalmat és az azt követő pusztítást és rombolást nem bírná ki mégegyszer ez a nemzet. Nekünk tűzharcosoknak, az elmúlt idők kipróbált katonáinak legfontosabb feladatunk a széthullás megakadályozása. Célunk kell legyen tehát az, hogy **megvalósítsuk a nagy egységet**, melyen eleve megtörik minden **züllesztő**, bontó tevékenység.

Beszélt ezután az ellenséges propaganda romboló hatásáról. Példákat hozott fel errevonatkozólag és hangoztatta, hogy a **tűzharcosoknak erősíteni és bátoritani kell a csüggedőket.**

— **Ez a nemzet maga vette kezébe a sorsát** — mondotta befejezésül. — Kihúztuk a kardot és hüvelyébe mindaddig nem dugjuk vissza, míg Szent István birodalmának minden talpalatnyi rögét vissza nem szereztük.

A közgyűlés után az elnökség és a közgyűlés néhány tagja egyszerű közebeden vett részt.

Vitéz Berényi István ny. vezérőrnagy beszéde a közigazgatási bizottságban

A rádióhallgató készülékek elkobzását indítványozta a zsidóságtól és a zsidósággal összeköttetésben álló keresztényektől — Jelentés Debrecen közrendészeti viszonyairól

A városi közigazgatási bizottság tegnapi ülésén **Kiss Sándor** rendőrfőkapitány Debrecen **közrendészeti viszonyairól** jelentést tett. Az előző hónappal szemben a márciusi bűnügyek száma — melyeket itt iktatlak — 620 volt, ebből idegen hatóságos megkeresése 229, tehát helyi illetve lerületi keletkezési 391 ügy. Két nagyobb betörés történt, tetteseiket rövid idő alatt elfogták. Előfordultak: hatósági közeg elleni erőszak 1, hamisítanuzás 1, pénzhamisítás 1, rágalmazás vétsége 10, testisértés 18, magánlaksértés 2, lopás bűntette 56, vétsége 147, sikkasztás bűntette 7, vétsége 10, orgazdaság bűntette 3, vétsége 8, csalás bűntette 6, vétsége 11, vagyonrongálás 15, tűzokozás 1, közveszélyes cselekmeny 1, egyéb bűntett 12, vétség 78. Az ügyek túlnyomó részében a rendőrség eredményes nyomozást folytatott le, a többinen még folyamatban van az eljárás. Az okozott 23.725 pengő kárból megtérült 17.115 P. A kihágások száma 1491 volt. Gyűlés tartására 42 esetben kértek engedélyt egy kivételével megadták.

A jelentéssel kapcsolatban vitéz **Berényi István** ny. vezérőrnagy szólalt fel. Emlékeztetett arra, hogy a januári ülésen szólott az orosz téli offenzíváról és rámutatott már akkor, hogy kismitűségre nincs ok, mert a tengelyhatalmak visszaütése bekövetkezik. Egy így is történt, amiként Hitler bejelentette, a keleti válságos helyzetet sikerült leküzdeni és a német katonák milliói özönlenek a harcterre, hogy a visszacsapások eddigi eredményeit kiszélesítsék. Ujjongó örömmel emlékezik meg erről a körülményről. Majd élesen bírálta a zsidóság szerepét, amelynek örömlángja — úgymond — felcsapott az orosz győzelmek felett.

— Itt Debrecenben is tapasztaltuk — folytatta szavait vitéz Berényi —, hogy a zsidóságnak megjött a hangja. Ez az optimizmus azonban lelohadt, de el lehetünk készülve, hogy ezek a jelenségek meg fognak ismétlődni, aminthogy már ismétlődnek is az északafrikai jelenségekkel kapcsolatban.

A továbbiakban vitéz Berényi felidezte a magyarországi proletárdiktatúra 130 napos rémuralmát, élesen bírálta a szocialdemokrata párt és a zsidóság magatartását. Beszéde végén indítványt tett a következőkben:

„A zsidóság propagandájának éltető forrása az ellenséges rádiók hallgatása. Szükségesnek tartom, hogy a rádióhallgató készülékeket a zsidóságtól kivétel nélkül vonják be és mindazoktól a keresztényektől, akikről köztudomású, hogy a zsidósággal lelki vagy anyagi összeköttetésben állanak. Elegendő alap van erre az intézkedésre. Szükségesnek tartom, hogy a kormányzat a legsürgősebben léptessen életbe tilalmat, hogy a zsidóság 45 éven aluli keresztény cselédet ne alkalmazhasson. Azt a kifogást, amely ezzel a kérdéssel kapcsolatban napvilágot látott, hogy 30.000 cseléd leány elhelyezéséről van szó és ez nehézséget okoz, nem fogadhatom el. A keresztény háztartásoknak igen tekintélyes része cseléd nélkül van, mert nem tudja megfizetni a zsidóság által magasra feltornásztatott cselédbéreket. Másik része a keresztény háztartásoknak cseléd nélkül marad a mezőgazdasági munkák miatt. Mezőgazdasági munkáshiányról is panaszkodnak, a zsidóknál szolgáló leányok elhelyezkedhetnek itt is."

Vitéz Berényi István felszólalása után a bizottság a rendészeti jelentést elfogadta.

Üzenetek a frontról

Kiss Zoltán hadnagy a 296/21 tábori postaszámról a legjobb egészségben köszönti feleségét és szüleit Debrecenben. Kéri őket, hogy a levél értelmében intézkedjenek. Szerető csókjait küldi.

Szabó Ernőné vöröskereszles testvér a 134/28 tábori postaszámról közli hozzátartozóival Debrecenben, hogy a kért iratokat postára adta. Jól van és hozzátartozóit csókolja.

Dr **Lakatos Károly** orvosszázlós a 131/26 tábori postaszámról üzeni hozzátartozóinak Debrecenbe, hogy a kórházat rövidesen elhagyja és talán szabadságra is megy. Mindannyiukat csókolja.

Értékes megnyilatkozások a Szociális Missziótársulat Női Napján

A debreceni katolikus Szociális missziótársulat az összes katolikus női szervezetek részvételével vasárnap gazdag programú női napot rendezett.

Reggel 9 órakor a Svetits kápolnában dr *Bánass* László prépost plébános mondott szentmisét. Megkapó volt, hogy a liturgikus mise magyar szövegét dr *Bátori* József gimnáziumi igazgató vezetésével közösen mondták a hívek. A *közös szentáldozást a világbékéért ajánlották fel.*

Délelőtt 11 órakor a piarista gimnázium nagytermében nagy érdeklődés mellett tartották meg a díszgyűlést, melyen igen sok előkelő katolikus hölgy megjelent, élükön dr *Kölcsey* Sándorné val.

A Svetits intézet énekkara nagyon szépen adta elő a „Boldogasszony Anyánk" kezdetű éneket, majd dr *Bánass* László prépost plébános mondott értékes megnyitó beszédet.

— Általában az a vélemény, hogy a férfi a teremtés koronája — kezdte beszédet. Ha ez így van, akkor a nő nem más *mint a teremtés eszköze.* Hogy a kettő közül melyik a fontosabb, nem lehet eldönteni.

— A nőt Krisztus emelte fel és adta meg neki az őt megillető helyet a társadalomban. *Nagyon fontos feladatait csak akkor tudja a nő betölteni, ha megvan benne e három nélkülözhetetlen tulajdonság: önzetlenség, alázatosság, szeretet. E három tulajdonsággal széppé teheti önmaga, családja, a társadalom, s nemzete életét.*

— *Nehéz az önfeláldozás, nehéz az alázatosság, mert ez azt kívánja, hogy ne világi keretekben legyünk elsők, ne szereplésre vágyjunk, hanem be tudjunk állani a munkások sorfalába. Emberi erővel nem lennénk erre képesek, csak a krisztusi szeretet segítségével, amely átemel a kicsinyesség korlátain s elhozza otthonainkba, egyházunkba, társadalmunkba, hazánkba a boldogságot.*

A nagyhatású megnyitó után *Scholz* Klára missziós kültag a nagyváradi katolikus asszonyok és leányok üdvözletét tolmácsolta, majd igen magas színvonalú előadást tartott: „Az egység gondolata az egyházközség munkájában" címmel. Először a katolikus nő kötelességeiről beszélt, melyeket négy csoportba osztott: megteremteni az új katolikus kort, szociális téren jobb helyzetet létrehozni, megformálni a magyarságot és felfrissíteni a gazdasági életet.

Az elsőről szólva hangoztatta, hogy igazi, lélek szerint való vallásosságra kell törekedni — Egyik tudós megállapítása szerint Európában *csak 5 százalék szívszerinti* katolikus van, a többi csak névszerinti. Ezt a helyzetet meg kell változtatni. *Nem elég bűvös-bájos katolikus hangulat, a limonádé, cukorízes, lagymatag, sallangokkal és érzelmességgel teljes lelkiség. A lelkeket vissza kell vinni Krisztushoz s a vallás lényegét kell mélyen átélni.*

Szükséges a szociális munkákban való részvétel is. Lelkesedésünk azonban ne szalmaláng legyen, hanem céltudatos munkavállalás.

— *Meg kell teremtenünk a magyar renaissanceot is. Ne elégedjünk meg azzal, hogy magyarnak valljuk magunkat és mégis idegen kultúrában élünk tovább. Érezzük meg, hogy drága kincsünk a magyar népdal, a magyar népviselet, magyar tánc. Küzdjünk a régi magyar bűnök ellen. Kerüljünk közelebb a néphez, a társadalmi rétegek között tátongó szakadékot hidaljuk át.*

— Gazdasági megújulásra is szükségünk van. *Tanuljunk meg helyesen, a mai kornak megfelelően takarékoskodni. — Minél több tehetséges, jótanuló gyermeket adjunk gyakorlati pályára. Karoljuk fel a szövetkezeti gondolatot. A magyarságot nem úgy fogjuk megmenteni, hogy üljük a zsidót, hanem úgy, hogy minél több derék magyar ifjúnak alkalma nyílik a kereskedelmi, ipari pályákon való elhelyezkedésre.*

Nagyon érdekes előadása végén hangoztatta Scholz Klára, hogy mindazokat csak egységbe tömörülve tudják elvégezni. Az aktívok mellett azonban be kell szervezni a passzívosokat, a szenvedőket, betegeket is, akiknek imája segít a sikerben.

Balassy Miklósné, a Szociális Misszió társulat elnöke: „Vigyük tovább a krisztusi lángot" címen szólalt fel. Farkas Edit példáját hozta fel, aki megalapította a missziói munkát. Hangoztatta, hogy nem elég a krisztusi igazságok megtalálása, hanem azokat tovább kell adnunk embertársainknak.

Németh Nándorné, az Ursulák kongregációjának prefektája „Az Istenanya nyomdokain" címen beszélt. Kiemelte, hogy a mai kor édesanyáinak életútja szenvedéssel teli, de éppen ezért merítsenek erőt a legtöbbet szenvedett édesanya példájából.

Dr *Hankiss* Jánosné, a Szent Erzsébet Egylet elnöke „Az irgalom útjain" címen arról szólott, hogy ma mindenkinek ki kell nyitni a szívét a szenvedés, a nincstelenség, a betegség előtt. *Minél nagyobb a nyomor, annál többet kell adni,* de nézzük meg, hogy kinek és mit adakozzunk.

Vitéz *Szegedy* Gyuláné, a Svetits Szövetség alelnöke az ifjúság életbe indítására vonatkozólag adott értékes útmutatásokat. Kiemelte a jó példa hatását, mely minden szónál hatható sabb nevelői eszköz.

Guthy Istvánné, Szent Ferenc harmadrendjének tagja Szent Ferenc szellemének korszerűségét emelte ki *Ne legyen köztünk szakadék* — mondta — *hiszen a halálban, a szenvedésben annyira egyformák vagyunk. De minden szenvedést, megpróbáltatást derüs lélekkel kell viselnünk,* mint a hogy azt Szent Ferenc tette.

Szendrőy Anikó egyetemi hallgatónő, a Missziós leánykluh titkára a háborús idők katolikus lányának eszményképét állította a hallgatóság elé. Egymás kezének megfogására, összetartásra közös erőtsugárzásra intett.

Igen nagy tetszéssel hallgatták meg a jelenlévők *Boer* Judith missziós nővért, aki a nőmozgalmról tartott rövid, tartalmas előadást. Örömmel állapította meg, hogy *új katolikus közszellem van kialakulóban, mely nem részletcélokért, hanem az egyetemes katolikus célokért küzd s győzelemre akarja vinni a krisztusi igazságokat.* Ebben a nagy munkában a nőknek is ki kell venniök részüket. Ezért küzd a nőmozgalom.

A sok értékes előadást, felszólalást dr *Bánass* László köszönte meg, aki zárószavakkal fejezte be a magasszínvonalú díszgyűlést.

Még mielőtt utoléri a gazdát a csapas
kössön biztosítást jégkár ellen

HIREK

DOLGOZZÁSS, HOGY DOLGOZHASS

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata április 3-án reggel 8 órától, — április 10-én reggel 8 óráig: „Megváltó" Piac u. 18. telefon: 14-64 sz. — „Muraközy" Piac u. 72. telefon: 37-38. — „Bocskay" Cegléd u. 22, telef: 29-14. „Csokonay" Mester u. 43. telefon: 10-15. — „Árpád fejedelem" Csapókert, Jánossy u. 44.

Tópartján

Bágyadt szemével alkonyatkor
Még egyszer visszanéz a nap
Bíborpalástban csillagok,
Alatta kék alap.
A nagy tó tükrében büszkén
tekint
A sudár jegenye s a parti fűz,
Bokrok, cserjék ezernyi sátra,
Szívem ide vágy, lelkem ide üz.
Apró kis csónakok ringnak,
Futnak a csendes tó vizén
— Egy leány elgondolkozik
Az első csók ízén.

Nagy Gizella.

— **Kinevezések a városnál.** A főispán Mayer Antal János id. napidíjast, Pál István fogyasztási adóellenőrt és Szabó Mihály kisegítő munkaerőt a városhoz adóhivatali gyakornokká kinevezte. Mayer Antal János és Pál István hosszú éveken át teljesítenek szolgálatot és ennek elismeréseként történt a kinevezésük, míg Szabó Mihály esetében az a kormányrendelet érvényesült, mely a háborús szolgálatot teljesítő előnyben részesítését írja elő a kinevezéseknél. Szabó Mihály a szovjet elleni harctéren teljesített szolgálatot, az ottani harcokban megsebesült és most felgyógyulása után jól megérdemelt kinevezésben részesült.

— **Papp Gyula szentszéki tanácsos** — mint már közöltük — sulyos műtéten ment keresztül, mely kitűnően sikerült és Papp Gyula visszanyerte teljes egészségét. Mint utólag értesülünk, az operációt nem dr Jáky Gyula egyetemi magántanár, hanem dr Hüttl Tivadar, a hírneves sebészprofesszor végezte, akinek a debreceni görögkatolikus egyházközség vezetősége az egyházközség nevében ezúton is hálás köszönetét fejezi ki, hogy a nagy szaktudással végzett sikeres operáció folytán lehetővé tette, hogy szeretett lelkipásztoruk aránylag rövid idő alatt gyógyultan visszatérhet hívei körébe.

— **Finn ujságírók érkeznek Magyarországra.** Az érkező ujságírók a testvérország legnagyobb lapjainak felelős szerkesztői.

Keresztény középosztály lapjai:
REGGELI MAGYARORSZÁG
PEST
Este
MAGYARORSZÁG
Hétfői
MAGYARORSZÁG

Ma tárgyalja a rögtönítélő bíróság a Perec-dülői anyagyilkos ügyét

A debreceni törvényszéken ma reggel ismét összeül a rögtönítélő bíróság és Fövenyessy Sándor tanácselnök elnöklésével délelőtt 9 órai kezdettel fogja az esküdtszéki teremben letárgyalni Csirkés Péter 40 éves gazdálkodó, a Perec-dülői anyagyilkos ügyét.

Csirkés Péter szombaton töredelmes beismerő vallomást tett dr **Sámy László** ügyész előtt. Ebben a vallomásban különösen figyelemreméltó az az állítása, hogy **különböző kényszerképzetek hatása alatt cselekedett**, az istállóban levő fekhelyén többször úgy érezte, hogy anyja odamegy hozzá és szól, hogy neki ülött az utolsó órája és fia segítségével akar eltávozni az életből... Mikor a sötétben megállt anyja ágya előtt és hosszasan, negyedórányi időn át hallgatta mély lélegzését, tétovázva, hogy elkövesse-e szörnyű tettét, akkor is — vallomása szerint — úgy érezte, hogy anyja melléje lép és biztatja, hogy ne tétovázzon és hajtsa végre tettét... Erre elmúlt minden szorongása és anyja nyakára vetette a hurkot, majd megfojtva kihúzta a kamarába és felakasztotta, hogy öngyilkosság látszatát keltse. Ezzel szemben a nyomozás adatai szerint a tettes előre megfontolt szándékkal, azért, hogy az örökséget megkaparintsa, gyilkolta meg édesanyját. Erre mutat az is, hogy az egyik Hatvan-utcai kocsma asztalánál három héttel a gyilkosság előtt elkészítette a búcsúlevelet és végrendeletet.

Csirkés Péter ügyében a rögtönítélő bíróság előtt a vádat dr **Sámy László** képviseli, míg a védelmet dr **Szentpály Kálmán** látja el. A rögtönítélő bíróság abban az összetételben tárgyalja az ügyet, amelyben a hétfői tárgyalást lefolytatta.

Egymillióhatszázezer pengőért a Dunavidéki Papirgyár rt. vette meg a Hatvan-utca 6 szám alatti bérpalotat

A debreceni izraelita hitközség vasárnap délelőtt közgyülést tartott, amelyen foglalkoztak a Hatvan-utca 6. szám alatti bérpalota megvásárlására érkezett két ajánlattal. A Dunavidéki Papírgyár Rt. 1,600.000 pengőt ajánlott, a Pesti Hazai Első Takarékpénztár pedig 1,550.000 pengős ajánlatot tett.

A közgyülésen délután kettőig tárgyalták a házeladási ügyet, de nem döntöttek, hanem a közgyülés folytatását hétfőre halasztották.

A folytatólagos ülésen ismét többen felszólaltak és azt javasolták, hogy a bérpalotát ne adják el. **A többség azonban az eladás mellett döntött 47 szavazattal 4 ellenében, mégpedig a Dunavidéki Papírgyár Rt. ajánlatát fogadták el és igy a bérpalotát 1,600.000 pengőért neki adják.**

A közgyülés az előljáróságot bizta meg, hogy a szerződést kösse meg.

Mozgásban levő villamosról leugró fiatalember miatt ütötte el a villamos az idős asszonyt

Vasárnapi számunkban már röviden beszámoltunk arról a súlyos szerencsétlenségről, amely szombaton a Burgundia-utca sarkán történt s melynek áldozata egy ismeretlen idős asszony volt. Az eset, mint a nyomozás már pontosan megállapította, a következőképpen történt. A Csapó-utcán közlekedő villamos éppen a Burgundia-utca sarkáról indult el a főutca felé, mikor a villamos első perronjáról a már mozgásban levő villamosról leugrott egy fiatalember. **A vezető rákiáltott, hogy ez szabályellenes s egy pillanatra elfordította fejét a menetirányról.** Ez elég volt ahhoz, hogy a baleset bekövetkezzék.

Egy idős nő ugyanis, valószínűleg nagyot halló, nem vette észre a villamos indulását és a nagy zajban nem hallotta meg a csengetést és szinte a kerekek alá sétált. A közben szemét ismét a pályatestre szegező vezető észrevette a veszélyt, fékezni próbált, a távolság azonban már oly kicsiny volt, hogy az asszonyt nem menthette meg az elgázolástól.

Az idős asszonyt beszállították a sebészeti klinikára, ahol a vizsgálat megállapította, hogy koponyarepedést, rendkívül súlyos agyrázkódást és kisebb sérüléseket szenvedett. Személyazonosságát azonnal nem tudták azonnal megállapítani, mert nem volt nála semmiféle irat. Végre vasárnap délelőtt jelentkezett a klinikán Takács Gyula Hajnal-utca 13. szám alatti lakos, aki a szerencsétlenség áldozatában felismerte a házban lakó özv. Nagy Istvánné, utcaseprő özvegyét.

A súlyosan sérült asszony állapota rendkívül válságos. Mindezideig még nem nyerte vissza eszméletét, úgyhogy kihallgatását sem lehetett foganatosítani. A rendőrség egyébként megállapította, hogy a szerencsétlenség előidézésében a főbűnös az a fiatalember, aki szabályellenesen leugrott a villamosról és ezzel a vezető figyelmét elvonta a pályatestről.

— **806.000 németet telepítettek haza** a különböző európai államokból a mult év decemberéig. A legnagyobb számban Dél-Tirolból költöztették át az ott lakó németeket, az áttelepítettek száma 239.000, Besszarábiából és Bukovinából 137.000, Volhyniából, Galiciából és Narev vidékéről összesen 135.000, Boszniából mintegy 80.000, Szerbiából 2000, Leningrád környékéről pedig körülbelül 5000 német költözött vissza az anyaországba. Kisebb átköltöztetési akciót bonyolítottak le Szlovákiából, Bulgáriából és Heraklionból. A hazatért németeket Nyugat-Poroszországban és Felső-Sziléziában telepítették le.

— **Felhívás a kocsmárosokhoz!** A Debrecen és Vidéke Kocsmárosok és Italmérők Ipartársulata ezúttal kéri tagjait, hogy a 14.000—1943. K. M. sz. rendelete értelmében adatszolgáltatási kötelezettséghez szükséges esetleges címváltozásokat bejelenteni szíveskedjenek. A bejelentéseket kérjük Vojth Simon elnök, Petőfi-tér 3 szám alá vagy írásban, vagy személyesen legkésőbb folyó hó 9-éig eszközölni. Felkérjük azon kocsmárosokat és italmérőket, akik még társulatunknak nem tagjai, hogy belépésüket a fenti címre mielőbb bejelenteni szíveskedjenek. Elnökség

Hirdetmény az áprilisi petróleum utalványok beváltásáról

Értesíti a közélelmezési ügyosztály a város érdekelt lakosságát, hogy a petróleumutalványok 3. és 4. számú szelvényeire **az 1943. évi április hóban összesen 4 (négy) deciliter petróleum vásárolható a petróleum árusításával megbízott kiskereskedőknél a napi fogyasztói árban. A petróleumutalvány 3. számú szelvényére 2 (kettő) deciliter, a 4. számú szelvényére szintén 2 (kettő) deciliter petróleum szolgáltatható ki.** A szelvények egyszerre is beválthatók. A petróleumutalványok 3. és 4. szelvényei csak a folyó évi április hó 30-ig válthatók be. Az utalvány szelvényeire bármely hatóságilag megbízott petróleumkiskereskedőnél lehet vásárolni. Polgármester.

— **A debreceni Hivatásszervezet közgyülése** A debreceni Hivatásszervezet most tartotta évi rendes tisztújító közgyülését. A Magyar Hiszekegy elmondása után Zoltán Pál elnök néhány közvetlen szóval üdvözölte a megjelenteket. Évi jelentés és pénztárforgalom felolvasása után megválasztották az új vezetőséget. Alelnök lett Ráthonyi József, titkár Tóth József, jegyző Linkner János, pénztáros dr Torolzkay György, ellenőrök Szeghő István és Kopasz Károly. Választmányi tagok: Laskai Miklós, Berki Pál, Gönnzi Sándor, Galgóczy Lajos, Kigyósi József, Pető Ferenc, Rácz Lajos, Rózsa Gyula, Kozma József, Barcsa József, Oláh Mihály, Pércsi Imre, Tyukodi Zoltán, Demete József, Oláh István. A közgyülés végén felszólalt Meggyesi Sándor, a Hivatásszervezet országos elnöke, aki részletesen ismertette a szervezet célkitűzését, munkáskamarai tervezetet, valamint a hivatásrendiséget, mint a jövő magyar társadalmi és gazdasági rendjét.

— **A Német Tudományos Intézet vasárnapi filmbemutatójára** teljesen megtelt a Hungária mozi. Jelen volt a társadalom sok kitűnősége. Az intézet a helyek egy részét a sebesült és lábbadozó katonáknak ajánlotta fel. Harctéri jelenetek vezették be a műsort, melyek visszatükrözték azt a kemény küzdelmet, melyet a német és szövetséges hadsereg vív keleten és délen. Több kultúrfilm került még levetítésre. Nagyon érdekes volt a vasút fejlődéséről és a rádiózás titkának ismertetéséről szóló képsorozat. A műsor élénk tetszést váltott ki.

— **A Debreceni Olaszbarátok Monti Köre** április 7-én, szerdán este ½8 órakor tartja összejövetelét a Páll vendéglő emeleti különszobájában. Ez alkalommal annak a megbeszélése kerül sorra, hogyan lehetne a magyar-olasz barátság ápolását még jobban kiterjeszteni és elmélyíteni. A vita magyarnyelvű lesz, igy az elnökség — bár ezúttal névre szóló meghívókat nem bocsát ki — szeretettel hívja és várja a kör tagjain kívül mindazoknak a megjelenését és hozzászólását, akik a felvetett tárgy iránt érdeklődnek.

* **Házasság.** Szilágyi Rózsika és Vadász Miklós házasságot kötöttek. A szerencsekívánatokat ezúton is hálásan köszönjük.

* **Boldogh István** állatorvos rendel, Kétmalom-utca 17.

* **Kosztolánczy Imre** magánnyomozó irodája Lorántffy-utca 19.

* **Dr Naményi Gyuláné** Szentendrey Olga gyorsíró-, gépíróiskolájában április elsején tanfolyamkezdés. (Batthyány 1.) Vidékieknek vasútkedvezmény. Előkészítés államvizsgára. Főigazgatói engedélyszám 6475. Telefon húsz-hetvenhét.

Uray Sándor és dr Kun Sándor tartottak előadást a Szülők Iskolájában

A **Szülők Iskolájában** hétfőn **Uray Sándor** református lelkipásztor a háborús nevelő feladatokról beszélt.

Hangoztatta, hogy a huszadik század tulajdonképpen a gyermekek százada. A gyermeklélek vizsgálására alapított laboratóriumok, a pedagógiai szervezetek ennek a kornak ismertetői. De hivatott vezetői nincsenek. A legmostohább sorsa e téren a népiskoláknak van. Súlyos és lesujtó körülmények között végzi az elemi, de kivétel nélkül minden iskola munkáját. Éppen ezért a szülőknek is minden erejükkel és szeretetükkel segíteni kell az iskola munkáját, mert az iskolai nevelés hiánya később nagyon nehezen pótolható. A szülőnek és iskolának meg kell találnia azt a kapcsolatot, amely a gyermek eredményes előrehaladását szolgálja. A másik teendő, hogy a pedagógusok és tanárok külön-külön látogassák meg a szülői otthonokat, hogy megismerjék neveltjeik családi és életkörülményeit is.

Beszélt Uray Sándor a lelkészek nagyfontosságú nevelői feladatairól, melyek közül a legjelentősebb ugyancsak a család látogatása.

— A gyermek — hangoztatta az illusztris előadó — fogékony a céltudatos nevelői munkával szemben, a gyermek érdekében komoly munkát csak az a szülő tog végezni, aki a gyermeket Isten ajándékának és a nevelést Isten parancsának tekinti. Kell, hogy korán hozzászoktassuk gyermekeinket a templomba járáshoz

Ezután dr **Kun Sándor** református főgimnáziumi igazgató tartott érdekes és nagy figyelemmel kisért előadást. Ismertette a rosszul tanulás indító okát, melyek lehetnek születési, de egyéb okok is. Gyakran a normális szellemi képességü gyermeknél is hanyatlást észlelhetünk a tanulásban, ennek eredője lehet betegség, családi életkörülmény, rossz baráti kör. De maga a tanár is felidézője lehet a tanulásbeli hanyatlásnak, ha nem ismeri eléggé a gyermek lelkivilágát, családi körülményeit, vagy nem tudja megkedveltetni tárgyát a növendékekkel.

— Ezeken a bajokon — mondotta — legelsősorban a szülőknek kell segíteni. Erre a munkára azonban a szülőnek is készülnie kell. Meg kell ismernie gyermeke lelkivilágát, adottságait s szellemi képességeit s részt kell vennie tanulásában. Figyelemmel kell kisérnie gyermeke sorsát, baráti környezetét, munkáját és iskolai működését. Szükséges, hogy állandó kapcsolatot tartson fenn az intézettel is s tudnia kell hogy a tanárnak és iskolának is egyetlen célja van, hogy gyermekéből a nemzetnek és közösségnek erős és hasznos polgára váljék.

A nagyértékü előadások után **Török Tibor** tanítóképzőintézeti igazgató mondott zárószót.

— **Kiosztották a „gabona csata" ezévi díjait.** Milánóban az egyik színházban hétszáz vidéki földbirtokos és gazda jelent meg, hogy átvegye a mezőgazdasági díjakat. Az ünnepélyen megjelent Torinó grófja, a királyi család tagja is. A búzatermelés első díját egy olyan földbirtokos kapta, aki egy hektár területen 51.7 métermázsa búzát termelt.

— **Agyonszúrta bátyját, mert anyját bántalmazta.** A zalai Szentpéter községben Kránitz Zsigmond 34 éves kisbirtokos összeveszett anyjával. A veszekedésbe beleavatkozott Kránitz László, az öccse is, aki a veszekedés hevében egy kést kapott fel és agyonszúrta bátyját.

— **Tanítónői kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Nagy Ilona debreceni állami népiskolai helyettes tanítónőt folyó évi április 1-i hatállyal állami népiskolai rendes tanítónővé kinevezte.

— **Háborús múzeum Nápolyban.** Nápolyban két új múzeum nyílt meg. Az egyik a háború történetével foglalkozik, a másik a fasizmus történetét eleveníti meg.

GYÁSZROVAT

Dvoreci Kontsek Gézáné meghalt

Áldottlelkű, nemesszívű nagyasszony halt meg vasárnap. Dvoreci Kontsek Gézánét megváltotta a halál hosszas és súlyos szenvedéseitől, melyeket keresztyéni türelemmel és alázattal viselt el. Halála mélységes gyászba borította az őt nagy lelki szeretettel körülvett férjét, Kontsek Gézát, fiait, unokáit és az egész nagy családot.

Jánossy Vilma 18 éves korában lett Kontsek Géza felesége és félévszázadon át a legboldogabb házaséletet élték. Mintaképe volt a jó anyának, mélységes lelkiszeretettel óvta fiait, akiket nagyszerű férfiakká nevelt. Példás háziasszony volt, aki minden nagyvilágiaskodástól tartózkodott. Mélységesen vallásos lelke indítására szabad perceit jótékonyságnak szentelte. Lelkének tiszta, nemes tulajdonságai mély tiszteletet váltottak ki iránta városszerte.

Halála valóban pótolhatatlan űrt hagyott a Kontsek családban, melynek egyetlen tagja sem volt, aki ne a legteljesebb szeretettel csüngött volna a mindig szeretetet sugárzó Nagyasszonyon.

Dvoreci Kontsek Gézáné

JÁNOSSY VILMA

életének 68-ik, házasságának 50-ik évében elhunyt. Temetése szerdán délelőtt fél 12 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó termeből a ref. egyház szertartása szerint. Férje, gyermekei, unokái, testvérei és rokonai gyászolják.

A temetést Gebauer-cég rendezi.

Nagy Sándor MÁV nyugbéres 75 éves korában elhunyt. Temetése kedden ½5 órakor lesz a 2. A) ravatalozó teremből. Lakás: Tasnádi-utca 3. Gebauer rendezi.

Kecskés Sándor sörraktári felügyelő 35 éves korában elhunyt. Temetése kedden 3 órakor lesz a 3-as ravatalozó teremből. Lakás: Boldogfalva-u. 8. Gebauer rendezi.

Tokai Valéria 8 hónapos gyermek temetése kedden délután 2 órakor lesz a köztemető 3. sz. ravatalozójából ref. szertartással. Lakás: Barna-utca 13. Pusztai temetkezés.

Koroknai Sándorné 21 éves temetése kedden délután négy órakor lesz a hármas teremből református szertartással. Lakás: Gulyás-utca 11. Csurka temetkezés.

Kiss Eszter 74. évében elnunyt. Temetése ma délután 4 órakor lesz a köztemető IV. ravatalozójából. Lakás: Apafi-u. 59. Temetését Bartha vállalata végzi.

Walter Vadász Györgyike 5 napon korában elhunyt. Temetése szerdán délelőtt 10 órakor lesz a köztemető III. ravatalozó teremből a római kat. egyház szertartása szerint. Lakás: Velence. Dankó temetkezés.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik szeretett férjem, illetve édesapánk, Kapusi János elhunyta alkalmával fájdalmunkat részvétükkel enyhíteni próbálták, ravatalára koszorút, virágot helyeztek, úgyszintén a Bőripari Munkások Dalárdájának ezúton mond fájdalmas szívvel köszönetet özv. Kapusi Jánosné és gyermekei.

* **„Katonadolog"** című igen érdekes regény kapható lapunk kiadóhivatalában. — **Ára 80 fillér.**

Kiütéses tífuszban meghalt egy ember Debrecenben

A tisztifőorvosi hivatal minden intézkedést megtett a betegség terjedésének megakadályozására.

Dr. Gaertner István m. kir. tisztifőorvos a városi közigazgatási bizottság ülésén jelentést tett a kiütéses tífuszhelyzetről Debrecenben. Előzetesen előadta, hogy márciusban 81 házasságkötés, 230 élveszületés és 155 haláleset történt, tehát a természetes szaporodás 75 lélek volt. Az egyéven aluli korban meghalt 14 gyermek, ami a születések 6.1 százalékának felel meg. Hevenyfertőző betegségben 4 egyén halt el, ez 3.7 tízezrelék. Gümőkórban 21, rák miatt 8, szív- és érbetegségben 20 egyén halt el A hevenyfertőző betegségek közül diftéria 19, vörheny 21 esetben fordult elő.

A kiütéses tífusszal kapcsolatban dr. Gaertner István tisztifőorvos jelentette, hogy a helybeli polgári lakosság között két kiütéses tífusz megbetegedés fordult elő egy vasutas családjában. Az egyik beteg az apa volt, a másik a vasutas gyermeke, egy 14 éves leányka. Mindkét beteget a Horthy Miklós közkórházban helyezték el. A vasutas a betegség következtében meghalt.

Hajdú megye területén márciusban 6 polgári egyént — mindannyian cigányok — kellett kiütéses tífusz miatt kórházba szállítani.

A debreceni polgári lakosok kiütéses tífusz megbetegedéseivel kapcsolatban **a tisztifőorvosi hivatal messzemenő intézkedéseket tett, hogy a betegség terjedését meggátolja.** Az egyik tisztiorvos nyomban helyszíni szemlét tartott és a szükségnek megfelelő intézkedéseket tett, hogy a beteg hozzátartozóit és a velük együtt lakókat, sőt a velük érintkezőket is a betegség napjától számított **21 napon keresztül saját lakásukon az emberekkel való érintkezéstől teljesen elszigetelték.** A beteg és a lakás tetvességtől mentesek voltak. A megnyugtató biztonság kedvéért azonban a lakást és az ott élő személyeket a tisztifőorvosi hivatal fertőtleníttette. Ugyancsak fertőtlenítették a betegeket szállító mentőkocsit is és a kísérő 3 mentőaltisztet, egyéni fertőtlenítés után a mentőorvos további megfigyelése alá helyezték. Állandó megfigyelés alatt tartják a kiütéses tífuszban megbetegedett családot és a velük egy házban lakókat, akiket egyéni és lakás fertőtlenítés után folyton ellenőriznek. Abban a családban, ahol a vasútas meghalt, a családtagok elszigetelését a főorvosi hivatal tíz nappal meghosszabbította és az összes helyiségeket, valamint az otthon maradt mindenféle anyag, ruha stb. fertőtlenítését végrehajtották

A tisztifőorvosi hivatal a betegek környezetének személyes ellenőrzésén kívül megfigyeli azokat a polgári üzemeket is melyek munkájuk miatt a kiütéses tífusz terjedésében szerepelhetnek, így a mosodákat, azok szállítóit és a rongykereskedőket. A polgári lakosság fertőzésének veszélyét a hatóságok teljes együttműködésével igyekeznek távoltartani.

SPORT

A DVSC nem érdemelte meg a második pontot

DVSC—Marosvásárhelyi PMTE 2:1 (1:0). A DVSC Nagy Mihály — Csokai, B. Nagy, — Zilahi, Mester, Kálmán — Komlóssy, Szabó, Szilágyi, Tisza, Sidlik összeállításban lépett pályára. Az I. félidő nagy DVSC fölényt hoz, egyik támadás a másikat éri, de a szélsők nem kapnak tiszta labdákat és a belül kialakuló támadásokat könnyedén visszaveri a jól tömörülő marosvásárhelyi védelem. A 34. percben Szilágyi Sidlik beadásával kiugrik és hatalmas kapufát lő, a visszapattanó labdát Tisza a hálóba küldi. 1:0. A félidő végéig további DVSC fölény, mely azonban meddő marad.

A II. félidőben a marosvásárhelyi csapat játszik széllel és ez a játék képén is kifejezésre jut. Mind veszélyesebb támadásokat vezetnek és a 37. percben Incze III. kiegyenlít. A közönség már azért szurkol, hogy az egyre lendületesebben támadó marosvásárhelyiek a másik pontot el ne vigyék, amikor ártatlannak látszó helyzetben a marosvásárhelyi hátvéd kezel és a megítélt 11-est Mester lövi. A büntetőt a kapus szépes kiüti, de Mester elé és a kitűnő középfedezet másodszor nem hibáz. A II. félidő képe alapján a DVSC nem szolgált rá a győzelemre, sírból jött vissza a második pont. Ismét bebizonyosodott, hogy komoly erősítés nélkül a csapat nem számíthat állandó sikerre. A közönség és mindenki, aki a DVSC ügyét szívén viseli, lehangoltan távozott a mérkőzésről. Mann kitűnő játékvezető volt, a mezőny legjobbja.

DVSC II.—D. Húsos 5:2 (3:1). A DVSC góljait Serfőző (3), Mihók és Kopjári lőtték, a D. Húsos góljait Vásárhelyi szerezte.

A vasárnap lejátszott mérkőzések után az NB I. állása a következő:

1. Csepel	21	68:40	32
2. Ferencváros	21	67:36	28
3. Nagyvárad	21	57:34	28
4. Gamma	21	51:34	27
5. Szolnok	21	55:34	24
6. Vasas	21	40:35	24
7. SalBTC	21	53:51	24
8. Ujpest	21	55:55	21
9. Ujvidék	21	38:42	20
10. Haladás	21	43:59	18
11. DiMÁVAG	21	36:54	17
12. Elektromos	21	41:40	16
13. Kispest	21	43:46	16
14. Törekvés	21	28:52	16
15. Kolozsvár	21	39:57	13
16. Szeged	21	35:80	12

Vasárnap rendezte meg a szövetség a magyar kardbajnokságot. A verseny a késő esti órákig tartott a következő eredménnyel végződött: Magyarország kardvívó bajnoka: Berczelly HTVK, 2. Gerevich HAC. 3. Kovács HTVK 4 Palócz MAC. 5. Rajcsányi MAC. 6. Maszlay HTVK. 7. László MAFC. 8. Kárpáti BBTE. 9. Mészáros Postás SE.

Levente bajnoki eredmények

Kereskedelmi—Hajdúdorogi LE 4:1 (4:0). DEAC-pálya Vezette: Farkas Iván. Megérdemelt győzelem. Góllövők: Kökövits (2), Cseke, Nagy D. ill. Kozma Jók: Bartha, Szekeres, Homola, ill. G. Nagy, Balogh, Kozma.

Nyilastelepi LE—Debreceni LE 2:2 (0:0). Dohánygyári pálya. Vezette:: Thomas dr. Szép küzdelem, igazságos eredmény. Góllövők: Erdei, Suba ill. Hajdu (2).

Fémipari—MÁV LE 5:1 (3:0). Megérdemelt győzelem. Góllövők: Ács (2), Csizmadia (2), Tóth ill. Malmos. Jók: Ács, Csorba, Marozsán ill. Homola (a mezőny legjobbja), Balla, Malmos.

Szép eredmény, nagy mezőny, a levente mezei futóversenyen. — Vasárnap rendezte a városi levente parancsnokság igen nagy sikerrel az ezévi levente mezei csapat és egyéni bajnokságait. A verseny kellemes tavaszi napsütésben, mintegy négyszáz induló jelenlétében folyt le. A verseny részletes eredményei: **Középiskolás leventék versenyében (táv 2800 méter) egyénileg Kiss Ernő** gyakorló gimn. 9 perc 28 mp. 2. Kállai József kereskedelmi 9 perc 33 mp. 3. Kalmár, középfokú gazdasági tanintézet 9 perc, 49 mp Csapatversenyben első felsőipariskola 56 pont. 2. Piarista gimn. 58 pont. 3. Középfokú gazdasági tanintézet 84 pont. — Iskolánkivüli leventék versenyében 2800 méter, egyénileg első Varasavszky MÁV levente 10 perc 31 mp. 2. Dominik, iparostanonciskola, 10 perc 32 mp. 3. Keméndy iparostanonciskola, 10 perc, 37 mp. — Csapatversenyben 1. MÁV leventék csapata 27 pont. 2 Gilányi iskola 85 pont. 3. Kereskedelmi tanonciskola 105 pont. — Középiskolás leventék versenyében táv 5600 méter, egyénileg első Kiss István, Állami gimn. 18 p. 31 mp. 2. Almási Béla, felsőipari 18 perc, 32 mp. 3. Mile Sándor, középfokú gazdasági tanintézet 19 perc, 41 mp. — Csapatban 1. Középfokú gazdasági tanintézet csapata 36 pont. 2 Kereskedelmi iskola 53 pont. 3. Állami gimn. 68 pont. — Iskolánkívüli leventék versenyében. 500 méter, első Sztanek Miklós iparostanonciskola 20 perc 25 mp. 2. Morvai Gyula MÁV levente 20 perc 26 mp. 3. Szabó Tibor iparostanonciskola 20 perc 29 mp. — Csapatban első a MÁV levente csapat 24 ponttal. 2. Iparostanonciskola 70 pont. 3 MÁV levente B) csapat 83 pont. (O-r.)

Hajdúnánási LE—Hajdúszoboszlói LE 3:1 (2:0). Megérdemelt győzelem. Góllövők: Kovács 3, illetve Miskolczi.

Piarista gimn.—Református gimn. 3:2 (0:2).

Hajdúböszörményi LE—Balmazujvárosi LE 2:1.

Az amatőrbajnokságban DEAC MOVE Szabolcs 0:0. PMÁV II. —NYVSC 2:1.

Nagy sikert ért el a DVSC a birkozóbajnokság első fordulójában. Szép küzdelemben, meglepő biztonsággal intézte el a WMTK nagyképességü együttesét. A részletes eredmény a következő: DVSC—WMTK 43. Légsúly Bartha WMTK ellenfél nélkül győz, Szabó DVSC átesett a súlyhatáron. Pehelysúly: Juhász DVSC győz Sikfalvi WMTK ellen Könnyüsúly: Simon WMTK győz Sipos ellen. Váltósúly: Mihályffy L. DVSC tussal győz Kálj ellen. Középsúly: Mucsi WMTK pontozással győz Mihályfy R ellen. Félnehézsúly Németh DVSC nagy küzdelem után pontozással győzi le Czuczit WMTK. Félnehézsúly: Gedeon DVSC tussal győz Mángó WMTK ellen. A DVSC győzelmének értékét nagyban emeli, hogy légsúlyban küzdelem nélkül kellett a pontot átadniok.

Nagy meglepetéseket hozott az NB I. vasárnapi fordulója. Az eredmények a következők: Ferencváros—NAC 5:0 (2:0). Ujpest—Sal. BTC 5:2 (1:1). Törekvés—Vasas 1:1 (1:0). Csepel—Szeged 3:2 (0:1). Haladás—Szolnok 3:2. (0:2). Ujvidék—Kispest 5:0 (0:1) Gamma—Kolozsvár 3:2 (1:0). Elektromos—DIMÁVAG 3:0 (1:0) Az eredmények között különösen feltünő a Ferencváros nagy gólarányú győzelme a nagy váradiak felett és az Ujvidék fölényes győzelme a mult héten nagy formát mutató Kispest ellen.

A női egyéni tornászbajnokságot Oláh Katalin, DEAC, a férfit Papp Béla DTE nyerte

Kétnapos verseny keretében rendezte meg a MOTESz keleti kerülete idei női és férfi csapat- és egyéni bajnokságait. A kétszer háromórás egymástól különböző műsort két teltházas közönség nézte végig a piarista gimnázium tornacsarnokában. Az érdeklődők sokasága méltán távozott a verseny után megelégedéssel, mert a bemutatott **műsorszámokból nem hiányzott a szépség, a ritmika és a lendület.** A verseny részletes eredményei:

A keleti kerület 1943. évi női egyéni bajnoka **Oláh Katalin** DEAC 77.20 p. 2. Lakatos Sári DTE 7.35 p. 3. Afonyi Éva DEAC 75.15 p. 4. Vargha A. DTE. 5. Szitha bolya DEAC. 6 Kiss Éva DEAC. 7. Lakatos Irén DTE. 8. Cseke M. DTE.

Szerenként: **Lebegő gerendán:** 1. Oláh 19.15 p. 2. Lakatos S 19.05 p. 3 Szitha Ibolya 18.95 p. **Műszabad gyakorlatban:** 1. Oláh 19.15 p. 2. Lakatos S. 18.95 p. 3. Afonyi Éva 18.80 p. **Szabadgyakorlatban:** 1. Oláh K. 19.25 p. 2. Afonyi Éva 18.95 p. 3—4. holtversenyben Szitha Ibolya és Lakatos sári 18.35 p.

A keleti kerület 1943. évi férfi egyéni bajnoka **Papp Béla** DTE 114.80 p. 2. Krisch Ervin DTE 111.15 p. 3 Papp Zsolt DTE 110.09 p. 4. Böszörményi DEAC. 5 Mező B. DTE. 6. Felényi DTE Szerenként: **Nyújtón:** 1. Papp Béla 18.45 p. Krisch E 17.95 p. 3. Böszörményi 17.75 p. **Korláton:** 1. Papp B. 19.25 p. 2. Krisch E. 18.95 p. 3. Böszörményi 18.05 p. **Gyűrűn:** 1. Papp B. 19.05. 2. Krisch E. 18.80 p. 3. Papp Zsolt 18.15 p. **Lólengésben:** 1 Papp B. 19.15 p. 2. Krisch E. 18.35 p. 3. Papp Zsolt 18.03 p. **Műszabadgyakorlatban:** 1. Papp B. 19.4 p 2. Krisch E. 19.10 p. 3. Mező B 18.50 p. **Lóugrásban:** 1. Papp B. 19.05 p 2. Krisch E. 18.60 p. 3 Mező B. 18.01 p.

A kétnapos verseny befejező száma a díjkiosztás volt, melyen a fiatal kiváló tornászok — a közönség lelkes tapsvihara közepette — vették át szebbnél szebb díjaikat. **Schmidt Gyula** testnevelési tanár — tornászaink lelkes vezetője — mintaszerű versenyrendezése nagyban járult a sikerhez. — (O-r.)

Villanygyár—B. Turul 4:1 (2:1). Megérdemelt győzelmet harcolt ki a lelkes B. Turul ellen a bajnokjelölt Villanygyár. Góllövők Palugyai (3), Páli ill. Kovács.

KÖZGAZDASÁG

Legeltetési ügyek a közigazgatási bizottság előtt

mfz59ioV vbgk eta eta eta etam

A városi közigazgatási bizottság ülésén a polgármesteri jelentéssel kapcsolatban dr. Kertész Kálmán, az erdei legeltetés ügyét tette szóvá, nevezetesen azt, hogy felhivás jelent meg a lapban, a gazdák *erdei bérlegeltetést válthatnak.* Azt kérte dr. Kertész Kálmán, hogy adják meg a jogos szolgalmi joggal bíró gazdáknak is az erdei legeltetésre a lehetőséget

A másik kérése a gazdák nevében az, hogy a Hortobágyra kihajtott szopós malacok után ne szedjenek legeltetési díjat, annál kevésbbé, mert ezek csak hat hétig maradnak a pusztán. Ha mindenképen díjat szednek a kis malacok után, legalább azt rendelje el: tíz szopós malac tegyen ki egy számos jószágot.

Kölcsey Sándor dr. polgármester megjegyezte, hogy a gazdaközönségnek ott és amikor módja volt, a legeltetést évről évre megengedte. Soha senkit a szabályszerű legeltetés elől nem zárt el. A másik ügyre nézve kijelenti, hogy tíz malacot nem lehet összefogni egy számos jószágként, mint ahogy tíz bárányt lehet, mert a malac túr, a bárány nem. Az indítvány szabályrendeletmódosítást kíván, de erre nézve nem tudna javaslatot tenni a közgyűlésnek.

Kertész Kálmán dr. indítványát fenntartotta és írásban a törvényhatósági bizottság elé terjeszti.

Hogyan írtsuk a marhabögölyt

A földmívelésügyi miniszter úr 62.000—1942. F. M. sz. rendeletével elrendelte a marhabögöly kötelező irtását. E rendelet értelmében mindenki köteles szarvasmarháját minden év április hó 15 és június hó 30. napja közötti időben időnként megvizsgálni és az azokon található marhabögöly lárvákat elpusztítani. Legelőre hajtani csak azt a szarvasmarhát szabad, amelyen a bögöly lárvákat az első izbeni kihajtás előtt elpusztították. Ennek a rendelkezésnek a megtartását a legelő birtokosa ellenőrizni köteles Ha a szarvasmarha birtokosa ezen kötelezettségének nem tett eleget, a marhabögöly lárvákat a legelő birtokosa a szarvasmarha birtokosának költségére elpusztítani köteles. Állatvásárra csak azt a szarvasmarhát szabad felhajtani, amelyen a marhabögöly lárvákat a felhajtás előtt elpusztították. A rendelet értelmében pénzbüntetéssel kell sujtani azt, aki a rendelkezéseket nem tartja be.

A bögölyirtást úgy végezzük,

hogy az állat hátát kézzel végig simítjuk s ahol csomót érzünk, ott lenyirjuk a szőrt s ha pörk vagy var fedi a csomót, azt leszedjük, amikor is láthatóvá válik a bögöly által furt lyuk. Ez nem mindig a csomó tetején van, hanem sokszor az oldalán. Ebbe a lyukba — nyilásba — egy kevés bögölyirtó szert (egyrész fakátrányból és három rész növényi olajból álló keveréket, vagy a Chinoin vegyészeti gyár által gyártott és Madó néven forgalomba hozott szert) jól bedörzsölünk. A bedörzsölést lehetőleg lószőrből, vagy sörtéből készített kisujjnyi vastag ecsettel végezzük. Az a fontos, hogy a nyilást a szer jól befedje és a lyukba is behatoljon, tehát nem az egész kelevényt kell befedni. Fárasztó és kevésbbé eredményes módja a lárva irtásnak a lárvák kinyomása a bőrből, kinyomni csak érett vagy félig érett lárvákat lehet, még pedig kézzel olyan módon, hogy a kelevényt alulról két oldalt nyomjuk, míg a lárva ki nem tolódik a nyiláson. *A kinyomott lárvákat el kell taposni, vagy el kell égetni. Kevés fáradsággal évente több milliót menthet meg így a gazdatársadalom magának és az országnak.*

—oOo—

Debreceni takarmányárak. Búzaszalma 4.20, rozsszalma 4.20, árpaszalma 5.40, cukorrépa 5.35, takarmányrépa 4.00

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMOZÓ IRODA

GALOCSY legrégibb nyomozó irodája országosan ismert. Zöldfa u 3 sz. I. 28-72. 487. 6. 3

ALKALMAZAST nyer férfi

ASZTALOS tanulót, magas fizetéssel és fiatal asztalossegédet alkandó munkára felvesznek. Horváth Kálmán asztalosmester, Debrecen, Széchenyi u. 6. 710

PINCÉR tanonc felvétetik. MÁV étterem. 1246

PEKSÉGBE önállóan dolgozó segédet keresek, Bujdosó u. 10. sz. Radics. 1243

KIFUTÓT felvesz Volentik, Piac u. 38. 1023

KIFUTÓFIUT fűszerüzletbe azonnalra felveszek, Hajdú József, Baltazár Dezső u. 1233

KÉZIMUNKÁS szabósegéd felvétetik, Faragó u. 1. sz. 1028

BÉRESGAZDÁT keresünk 500 holdra, azonnalra, Pataky, Péterfia. 53. hátul. 1026

FESTŐ tanuló koszttal és lakással felvétetik, — Varga u. 31. 1230

CSERÉPKÁLYHÁS tanulókat magas fizetés sel felveszek. Vár u. 6. 1005

HÁZMESTER gyermektelen felvétetik. Jelentkezés kedden, — Simonffy u. 41. sz. 1256

FODRÁSZ tanulót felvesz Bata, Simonffy u. 1. sz. 1016

NAPSZÁMOS munkást felveszek, dr Balla, Kassa út 33. 1014

LÁDASZEGEZŐ fiúkat felvesz Balogh Dávid Fakereskedelmi Rt. Külsővásár-tér 14. 1271

KIFUTÓT felvesz Ungváry kelmefestő, Honvéd u. 29. 1275

URI szabósághoz tanulót felveszek, Eitner, Timár u. 2. 1270

ÜGYES kézimunkás férfi, vagy nő, úriszabóságba felvétetik, Simonffy u. 42. Padlás 1031

ASZTALOS segédet keresek, műbútorhoz értőt Szent Anna 25. 1030

EGY csizmadia segédet felveszek, Sámsoni ut 56. sz. 1219

ALKALMAZAST nyer nő

GYERMEK gondozónőt keresek másféléves gyermek mellé, aki emellett kéttagú családnak megfőz. Szobalány van. Jelentkezés: Károly Ferenc József út 3 B. 1021

HÖLGYFODRÁSZ segéd kisasszonyt és fodrász segédet magas fizetéssel felveszek. Nagy Baltazár u. 14. 1010

SEGÉD- és tanulóleány felvétetik, Tokaji, — Arany János u. 2. I. em. 1004

ÜGYES lányt kézimunkálásra felvesz Pethő, Szent Anna u. 10. 1024

NŐI fodrász segédlányt, vagy férfit, jó munkakörbe, jó fizetéssel felveszek. Leveleket „Állandó" jeligére. 1003

FODRÁSZ kisasszonyt tanulót felvesz ifj. Juhos, Bethlen u. 29. 1002

KÉZIMUNKÁS ügyes segédlányok felvétetnek, Horovitz Erzsébet varroda, Piac u. 63. Jelentkezés délelőtt 9—12 óráig. 1274

VARRODÁBA segédet és tanulót felveszek, — Cserepes u. 17. 1279

URADALMI főintézőhöz megbizható, vidéken élni szerető, perfekt főzőnő, aki baromfi nevelésben is jártas, április 15-ére felvétetik. Szobalány és kisegítő baromfi gondozó van. Intelligens középkorú jelentkezők fényképes ajánlatát kérem. „Perfekt főzőnő" jeligére a kiadóhivatalba. 512

HÖLGYFODRÁSZ segédlányokat és tanulókat felveszek, Kiss Antal fodrász, Eötvös 64. 1036

HÖLGYFODRÁSZAT vezetésére jó munkásnőt alkalmazok. Magas fizetéssel. Cím a kiadóban. 1037

FEHÉRNEMŰ mosónőt felvesz a Gambrinusz. 1035

NŐI fodrászkisasszonyt felveszek helybe és vidékre, jó fizetésre azonnalra. Cím a kiadóban. 1215

KIFUTÓ kisasszony felvétetik. Cím a kiadóban. 1216

ÜGYES kislányokat könnyű munkára felveszek, félnapra is. Bíró, József kir. herceg u. 22. 1213

PESZTONKÁT keresünk, József kir herceg u. 20. 1211

ALKALMAZAST keres nő

EGY idős asszony ajánl kozik kisebb háztartásba 15-ére, Eötvös u. 81. 232

GRÜNFELDNÉ kéri vevőit, hogy Domahidi u. 6. szám alatt felkeresni esetleges munkákkal. 1276

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

MINDENES bejárónő, hosszú bizonyítvánnyal felvétetik. Ajtó u. 21 sz Jelentkezni lehet reggel 8 délután 5-ig. 1376 vv.

BEJÁRÓ főzőnőt keresek azonnalra. Jelentkezni délelőtt 9—1-ig Aszmann üzletben, Piac u. 27. sz. 1248

ÖTVEN pengő fizetéssel parketthez értő takarító nő a reggeli órákra felvétetik, Szipál, Piac u. 44 sz. 1025

MEGBIZHATÓ mindenest azonnalra keresek. Simonyi út 27 1007

MINDENES bejárónőt vagy bentlakót felveszek, Szent Anna u. 8. 1022

TAKARÍTÓNŐT délelőtti 2 órára felveszek. Jelentkezés délután 3—4 között. Blahánné u. 8. sz. I. 2. 1259

KONYHALÁNYT azonnalra, vagy 15-ére felvesz Tóth étkezde Komlóssy út 22. 1261

HARMINC ÉVES kereszténynő, szerényebb igényű férfi háztartásába elmenne Csillag u. 67 1224

BEJÁRÓNŐT felveszek. Ugyanott ebédlőszekrény, asztal, székek kel eladók. Széchenyi u. 48. sz. 1033

AJÁNLAT

HASZNÁLT órákat veszek, javítok, eladok. — Schiffmann Vendég u. 6 kisállomásnál. 1792 1. 3

VORO... lak kapható debreceni műkogyar te... gyárában Kishe gyes. út. 459. Telefon: 10-93. sz. 921 vv.

HASZNÁLT varrogépet, radiót vesz, elad, cserél, Levay, Kassa út 1. sz. Telefon: 33-94. 635 4. 5

ÉVELŐ NÖVÉNYEK (Iris, phlox, yuka stb) és cserlyék (orgona, spirea, jázmin, 50 fillérért és 1 pengőért tovenként kaphatók Domokos Lajos u. 6. 126 3. 21

KIÉGETT zseblámpa elemet, anodot, szárazelemet, törött gramofon lemezt veszek Mayer mérnök, Kossuth u. 13 911 4. 30

ÉRTÉKES kelengyéjét toledóval is gyorsan kézimunkázzuk. Hozott anyagjait külön bebiztosítottuk „Favorit"ban Csapó 24. Weisz Sámuel né vállalja 1560 5. 5.

KÉSZITTESSE öltönyeit garantált műrostmentes szövetekből. Fekete szabómesternél. — Csapó 90. 1542 4. 24.

CIÁNOZ vizsgál, zsíroldhatatlanítást felelősséggel Kiss, Méliusz-tér 7. Telefon: 14-30. veréstemplomnál. 606 11 4.

SZAPPANNAK való zsírt szappanra becserélek, Pál János szappanosmester, Kölcsei u. 8. 634. 11. 19

KERÉKPÁRT varrógépet, gramofont szakszerűen javít Roboz és Hamer Piac u. 8. 1439 5. 4

LEGOLCSOBBAN kifogástalanul fest, tisztít, Weisz kelmefestő Arany János u. 29. 1900 vv.

TÖRÖTT gramofon lemezért 220-at fizetek. Villanykörte csere 30 fillér, Bíró, Hunyadi u. 22 739 7. 3.

SZŐRME bundákat javítok, alakítok, festek. Veszek, eladok. Kóváry szűcsmester, püspöki palota. I. 31. 593

CIÁNOZTASSON Csala ciánozó vállalattal. Lakásvizsgálások felelősséggel. Rákóczi u. 9., telefon: 14-27. 631 7. 1.

NYAKKENDŐIT szakszerűen ujjáalakítom, javítom, fordítom, tisztítom, Timár u. 13. 1258

TAKARÉKTŰZHELY nagy, kétsütős, majolikás s kisebb is kapható, Kozma, Csapó 41. 1273

KERESLET

ÉKSZER javítás. Brillánsat ezüsttárgyat veszek, Pollák Endre aranyműves, Hatvan u. 2. sz. 118 4. 10

KÉT új, vagy használt külső kerékpár gumit keresek megvételre. Budai Ézsaiás u. 66. 1459

OKTATÁS

NÉMET, francia, angol, kereskedelmi levelek írását, fordítását vállalom. Werbőczy u. 4. II. em. 7 ajtó. 1225

HANGSZER

ZONGORA hangolást 15 éves kiváló képzettséggel vállalok. Vargyas L. Nap u. 17 1218 4. 10

KITŰNŐ hangú páncélos, bécsi gyártmányú zongora eladó. Csokonai u. 17. 1247

ZONGORA, rövid, fekete, kereszthúros, páncélos, olcsón eladó. Varga u. 31. 1229

PIANINÓ eladó. Kút u. 104. sz. 1280

RÁDIÓ

RÁDIÓT javit, elad, villanytszerel Fülöp, Csapó u. 35. sz. Telefon: 27-27. IV. 12, 481

RÁDIÓ javítás évtizedes gyakorlattal Szabó ...uszeresznél, Csapó u 84. sz. telefon: 32-54. 1562 5. 26.

BÚTOR

HÁLÓSZOBÁK ebédlők, kombinált szobák, konyhaberendezések. Salamon bútorüzletében — Jóminőség előnyös árak Hunyadi u. 2. 1505 5. 5.

NINCSEN fényes kirakatunk, minden bútort olcsón adunk, Piac u. 71 udvarban. Brilliné. 441 6. 30.

FIGYELEM! Saját készítményű konyhaberendezés és festett háló szoba olcsó áron kapható. Arany János u. 1. udvarban. 1116

EBÉDLŐASZTAL, nagy, szögletes, más célra is megfelel, eladó. — Horváth, Vigkedvű 18. 1245

EBÉDLŐ berendezés, bükkfa hálószoba és különféle bútor eladó. Megtekinthető délelőtt 10—12-ig, Ferenc József út 34. sz 1019

EBÉDLŐ, ruhaszekrények, asztalok, üzlet részére pultszekrények, és egyéb ingóságok eladók. Deák Ferenc u. 10. 1263

KÉT darab jókarban levő Berzsely-fotel eladó. Csillag u. 18 első lakás. 1226

EBÉDLŐ úriszoba és hencser eladó. Megtekinthető kizárólag 3—5 óráig, Széchenyi u. 47. 1033

KÉT ágy, egy kerek asztal, 2 szekrény eladó. Szotyori u. 26. 1214

EBÉDLŐ bútor eladó. Horváth Batthyány u. 1 1209

AUTO, MOTOR, KERÉKPÁR

TEHERAUTÓ 1.5 tonnás A. Ford eladó. Vermes, Ferenc József út 40. Hangya átjáró. 1268

ELADÓ 250 köbcentis motorkerékpár, prima gumikkal, dr Tippainál. 1264

KERÉKPÁRT, villanyt szerel javít, Kerekes, Hatvan u. 4. (főpostával szemben). 598 6. 30

EGY darab alighasznált 3+ lámpás rádió, elköltözés végett eladó. Egy darab 225-ös motorkerékpár új gumikkal eladó. Hadházi u 11. 1282

KIADÓ LAKÁS egy szobás

EGY szoba, konyhás lakás kertségben kiadó, aki hozzájárul az átalakításához. Cím a kiadóban. 1249

NÉGY órai háztartási munkáért kis bútorozott pinceszobát és fizetést adok. Cím a kiadóhivatalban. 1210

LAKÁSCSERE

KÉTTOSZOBÁS regi bérü, minden komforttal (viz, gáz bent) és teljes kényelemmel ellátott kerti lakásomat elcserélném ugyancsak kerti három, vagy negy szobás, komfortos lakással. Cím a kiadóban. 1462 vv

SZOBA, konyha, előszobát elcserélném hasonlóval, Rákóczi u. 7. házfel ügyelőnél. 938. 4. 30

ELCSERÉLNÉM Széchenyi kerti, régibérü 2 szobás, különálló kertes lakásomat nagyerdő környékén hasonlóval. Cím a kiadóban 1014

LAKÁSI KERES

ALBÉRLETI szoba, s konyhás lakást keresek. Címet Füstös kézimunka üzletbe kérem. 1281

BÚTOROZOTT SZOBA

NEM különbejáratú bútorozott szoba, tisztviselőnőnek kiadó. Cím a kiadóban. 1255

BUTOROZOTT szoba azonnal kiadó, fiatal házaspárnak is. Hétvezér u. 53. sz. 1250

KÖZPONTI fűtéses, s elegáns szoba kiadó azonnalra, portás, Svetits bérház. 1015

ZSIDÓ házaspár keres bútorozott szobát, fürdő szoba és konyhahasználattal „15" jeligére. 1283

KIADÓ bútorozott szoba. Mester u. végén. Csigekert u. 11. 1227

ELVESZETT

VASÁRNAP kicsi barna kutya, Baranyi u. 42 háztól elveszett, aki hazahozza jutalmat kap, cipész üzlet. 1259

ELVESZETT cukorjegyek. Dr Somlyai József és neje, Somlyai Gábor és Márta, Árva Róza névre. Kérjük jutalom ellenében beszolgáltatni. Sas u. 4 I. emelet 1269

ELVESZETT egy barna bőrtárca íratokkal. Megtalálója adja le a Hatvan u. 18. alá. 1265

VEGYES

HÁROM hold föld felszántására szántót keresek. Honvédtemető u 31 Asztalos. 1244

GRAFOLÓGUSNŐ mindenkinek kézírásából biztos analizist nyujt. Széchenyi u. 43.. 1253

HASZNÁLT RUHA, CIPŐ

EGY új szürkéskék férfi öltöny, egy felöltő, egy kétégős gázrezsó és cca két köbméter száraz faanyag eladó. Arany János u. 4. földszint. 986

ELADÓ Frohner szállodából ágynemű párnák s ágyak, Hatvan u. 68. 1190

EGY pár 43-as duplatalpas magasszárú vadászbakancs eladó. Rakovszky u. 36 1267

BÉKEBELI kitűnő állapotban modern szabás férfi öltöny eladó, Kovács Márton, Rákosi Jenő u. 7. 1013

VALÓDI angol szövet férfi ruha, kifogástalan állapotban, Hubertus felöltő, teveszőr béléssel eladó, Varga u. 23. szám keresztépület. 1266

PAPLAN és alsó lepedők, párnahajak, békebeli új férfi szürkekabát fekete öltöny eladó, Árpád-tér 15. második ajtó 1228

ELADÓ kifogástalan gyöngyszürke férfi öltöny. Prima minőségü fehér vászon férfiruha. Megtekinthető ... déli órákban, Komlóssy út 64. sz. 1222

GYERMEKKOCSI

EGY jó állapotban levő sötétkék mély gyermekkocsi eladó. Pacsirta u. 27. sz. 1278

ALIGHASZNÁLT modern sportkocsi eladó. Széchenyi u. 48. 1034

INGÓSÁG VÉTEL

EGY tányéros mérleget veszek, Hétvezér u. 23. Csonkáné. 1218

INGÓSÁG ELADÁS

BÁRMILYEN használt ruháért művészi olajfestményt, márkát adok „Szegény festőművész" jeligére. 1242

MÁRKÁS festmények jutányos áron még, udvarban, Kálvin-tér 3. sz. délután 3—7-ig. 1241

TÜNDÉRVÁSÁR, Magyar lányok, kitünő állapotban eladók. Kazinczy u. 3. 1036

JÓKARBAN levő női varrógép eladó. Gyöngy virág u. 21. keresztépület. 1231

UJ cserépkályhák, elköltözés miatt olcsón eladók Vár u. 6. 1006

PÓLYAHUZATOK szépek eladók. Piac u. 77. félemelet balra. 1018

BUTORSZÖVET, drappériák, ágy, éjjeliszekrény, képek, asztalok 12 személyes abrosz eladók Pápay József u. 24 1017

ELADÓ háromezer literes elsőrendü víztartály. Hajnal u. 15. dr Tippainál. 1264

ELADÓ 2 ruhaszekrény márványos mosdó, tele ajtó tokkal, tükör, leány kabát, női cipők, képek, Burgundia u. 6. 1029

KÉTMÉTERES vasvályú eladó Ruyter u. 34 1223

SINGER varrógép eladó Oláh Károly u. 4. 1212

GAZD. TERMÉNY

FÜGEFA többéves, gyökeres, még a régi fajon kapható, Hatvan u. 24. Házfelügyelőnél. 194

TOLLAT legmagasabb napi árban vesz a Hangya tollgyüjtő telepe, József kir. herceg u. 71. 461

ELADÓ leveles csutka Bakóczynál, Werbőczy 8. 904

MÁLNATŐ kapható száranként 10 pengőért, Sesztina utca 4 Kisállomás mellett. 970

HEREMAG bármilyen mennyiség és két tízliteres tejes bádog eladó. Kar u. 30. 12237

GAZD. ESZKÖZ

VETŐGÉPEK uj- és használt állapotban, s egyéb gazdasági eszközök beszerezhetők vitéz Nagy Jánosnál, Hatvan u. 41. 781 4. 27

HAJTÓKOCSIT jó állapotban levőt keresek. Címet a pénztárnál kérem leadni 1545 vv.

KOVÁCSSZERSZÁM eladó Vónya László Kishegyesi-út Vulkán-telep. 784

MEZŐGAZDASÁGI gépeket, eszközöket alkatrészeket, bármilyet elad és vásárol vitéz Nagy János, Hatvan u 41. sz. Telefon: 26-19. 781 4 27

MOTORHAJTÁSRA is alkalmas teljesen kifogástalan szivónyomó kút Bezerédy u. 20. sz alatt eladó. 1137

EGY jókarban levő fekete 2 lovas kocsi eladó, Faragó u. 21. 1239

ELADÓ egy kvdarátos tengeri ültető. Értekezni: Baross u. 10 1221

ELADÓ HÁZ

ELADÓ nagy sarokház, Huszár gál u. 65. Érdeklődni: Szent Anna 47. 1474

SÜRGŐSEN eladó egy ház, egy szoba, konyha, spájz, üzlethelyiséggel s több melléképületekkel Gizella u. 1. Érdeklődni Berta u. 2. Homokkert. 1240

TÖBBLAKÁSOS ház eladó. Homok u. 104. 1234

HORTOBÁGY u. 22. sz. telek eladó. Érdeklődni: Kar u. 19. 1260

AJTÓ u. 20. számú ház eladó. Feltételek megtudhatók Werbőczy u. 4 ügyvédi irodában. 1262

BÉRHÁZ eladó nagyállomás felé és Piac után, József király és kisebbek más utcákon. — Villák, telkek is, földek Dobó u. 7. számú többrendbeli jó lakással és Homokkertben Száva Gyula utcán 27. számú hagy gyümölcsössel eladó. Értekezni 37. szám alatt és Pataky irodában, Péterfia 53. alatt. 1027

ELADÓ ház, Mikes Kelemen u. 9. 1217

ELADÓ HAZHELY

ELADO Hajdúszoboszlón Szurmai u. 2. sz., a fürdő közelében ötszáz négyszögöl telek. Cím a kiadóban. 211 vv.

FÖLDBÉRLET

HASZONBÉRBEADÓ 80 kat. hold föld, Halápon, dr Szabó Miklós, Piac u. 68. 1467

FELSZÁNTOTT föld 2 hold felesmüvelésre kiadó burgonyának, tengerinek. Komlóssy út 58 Értekezni este 6 után. 1220

ELADÓ FÖLD

PENYIGE mellett 117 hold föld eladó. Pécsi és Pap ügyvédek, Iparkamara. 1495 vv.

ELADÓ 2 hold föld búzatermő Nagycsere 112. Értekezni a helysznen. 748

ELADÓ 2000 öl búzatermő föld, Ondód. 1 hordó. Gyöngyvirág u. 18. 1252

ELADÓ ÁLLAT

EGÉSZSÉGES méhcsaládot veszek. Ajánlatot részletes leírással kérek. Meisner, Budapest, II., ker., Udvarhely-út 16. 964

KELETI pergők, 15 drb és 2 darab belga anya nyul eladó. Cegléd u. 11 cukrászda. 1235

FAJ kisfias s ellős kecskék eladók. Homokkert, Gizella u 1. sz. 1257

SZÉP süldők és malacok eladók.. Tócóskert, László u. 7. 1272

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF
Kiadásért felelős: IFJ. SZIGETHY GYULA főszerkesztő-igazgató
Kiadja és nyomja a TISZANTÚLI KÖNYV ÉS LAPKIADÓ R. T.
Felelős nyomdaigazgató: SZIGETHY KÁROLY